

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 7.00 Din, polletno 13 Din, celoletno 25 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 45 Din. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Uradno potrdilo, da se morajo davčni zaostanki odločno izterjavati

Ni še dovolj, da je morala Slovenija plačati lani za 32 milijonov dinarjev preveč davkov — Takšno je lansko znižanje davkov, ki so ga klerikalci toliko hvalili

Ko je zadnjič napredno časopisje objavilo vest, da je generalna direkcija davkov v Beogradu naročila vsem davčnim uradom in finančnim upravam v državi, naj zapadle davke odločno izterjavajo in generalno direkcijo vsakih 10 dni telefonično obveščajo o uspehu davčnih plačil, je klerikalno časopisje skušalo ovreči točnost te vesti. Sedaj pa je

finančna delegacija v Ljubljani uradno objavila, da ima naročilo za odločno izterjavanje zaostalih davkov.

Uradnega obvestila pač tudi klerikalno časopisje ne more več ovreči in ne more več varati ljudstva, da hoče Koroščeva vlada omiliti davčna bremena visoko preobremenjenemu narodu.

Odločno izterjavanje pomeni nedvomno, da bo pel po naših vaseh tudi boben rubežni, če se ne bo mogel drugače izterjati denar.

Kdor pozna slovensko poštenost in točnost, ta tudi ve, da so pri nas v Sloveniji davčni zaostanki le tam, kjer siromak davkoplačevalec nikakor ni zmogel previsokih davkov. Od teh siromakov se bo dal dobiti denar sedaj le z rubežnijo. Torej bo moral brez usmiljenja peti boben, ako se bo hotela okrožnica generalne direkcije davkov izvajati.

Vsi davkoplačevalci pa vemo,

da se take okrožnice vzamejo resno le pri nas v Sloveniji, drugod pa ne.

To mora vedeti nedvomno tudi ministrski predsednik Slovenec dr. Korošec, pod katerega odgovornostjo je finančno ministrstvo, odkoder, seveda, izvira omenjena davčna okrožnica.

Slovenec dr. Korošec je odgovoren za to, da bo Slovenija, ki je edina lani plačala preveč davkov, še letos deležna preostrega izterjavanja davkov.

Slovenija je poslala v Narodno skupščino klerikalno večino in s tem krepko plimnila v lastno skledo. Ves čas, odkar imamo v Beogradu na krmilu poleg srbijanskih hegemonistov naše klerikalce, čujemo med našim ljudstvom le tožbe o hudih časih, poznostih davkih, slabih cenah poljskih pridelkov in visokih cenah onih predmetov, ki jih morajo kmetovalec, obrtnik in delavec kupovati.

Vsa naša gospodarska in finančna politika je zavožena.

Naša carinska pogodba z Avstrijo je takšna, da bo pomenila katastrofalen udarec za pre-

težen del baš slovenskega kmetijskega prebivalstva, ki bi rad dosegel pravične cene svojih produktov, a jih zaradi te carinske pogodbe ne bo mogel. Nasprotno, še padle bodo cene, saj bodo s 1. oktobrom zvišane avstrijske carine baš za one poljske pridelke in živino, ki jih prodaja naš kmet.

Davki in krivično nizke cene kmetijskih pridelkov, poleg tega pa še zaradi visokih uvoznih carin visoke cene številnih vsakdanjih potrebščin, ki jih moramo uvažati, tlačijo najbolj

Slovenijo, ki vsa izmозgana gospodarsko propada. Tak je učinek klerikalnega vladovanja

in to imamo od tega, da so v vladi tudi Slovenci klerikalci. Skoro neverjetno je, da SLS ne more za svojo izmозgano pokrajino izbiti v vladi nikake olajšave, nego se nasprotno pri nas v Sloveniji izvajajo kakšne naredbe, uredbe in okrožnice vse ostreje kakor v drugih pokrajinah.

Drzno klerikalno farbanje prekmurskih volilcev

Z novo carinsko pogodbo z Avstrijo bo zadan vsemu slovenskemu predvsem pa prekmurskemu kmetijstvu katastrofalen udarec

Za strašne nazadnjake morajo imeti klerikalci svoje prekmurske volilce, da so se jim upali napisati v zadnjih »Novinah« članek »Železen gospodarski zakon«. Tako nesramnega farbanja in toliko neresnice še nismo zlepa čitali. Na koncu koncev pravijo tudi, da je Avstrija postala kmetijska država, ki bo še to leto začela izvažati zrnje in živino. Iz tega bi moralo slediti, da bomo v kratkem jedli v Prekmurju kruh iz avstrijske pšenice in da bo g. Benko kupoval za svoje klobase živino v Avstriji. Vse to so iznašli naši prekmurski klerikalci zato, da branijo slabo novo carinsko pogodbo z Avstrijo, s katero zadaja sedanja klero-radikalna vlada vsemu slovenskemu, zlasti prekmurskemu gospodarstvu smrten udarec.

Kaj pa je istina? Dne 1. oktobra bo stopila v veljavo nova

carinska pogodba z Avstrijo, s katero so zvišane carine baš na vse one poljske pridelke in živino, ki jih prodaja naš prekmurski kmet. Znižane so pa tiste carine, ki zadenejo Srbijo.

Pri nas v Prekmurju redi kmet mesnate prašiče, ker nima zrnja, s katerimi bi krmil svojo žival, da bi se odebelila. Na take prašiče, ki jih izvažajo Prekmurje, se je carina dvignila, na one debele, ki jih redi Srbija, se je pa znižala. Naš kmet bo od sedaj naprej te svoje prašiče lahko sam jedel ali pa jih prodajal v izgubo, dočim se bodo cene

žaloigra teh krutih krivic pa se je povečala še s tem, da je vladni poslanec Puniša Račić enostavno v Narodni skupščini

postrelil glavne borce za enakopravnost in za pravice prečanskega, torej tudi slovenskega prebivalstva.

Ker so zahtevali to, kar nam gre, so morali dati svoje življenje. Kljub temu zločinu, ki nam je prinesel sramoto pred vsem svetom, se SLS še ni zdržnila in še ni zahtevala razpusta okrvavljene Narodne skupščine, nego je šla v novo vlado z istimi strankami, s katerimi je že prej tvorila vlado.

Ali klerikalne volilce kaj peče vest, da so poslali tako slovensko zastopstvo v Beograd? Če so morda klerikalni volilci brezbrizni napram groznemu skupščinskemu umoru, jih pa vsaj boli gospodarska kriza zaradi davkov in nepravilnih cen. No, ko bo tudi pri klerikalnih siromakih zapel boben rubežni, se bo menda celo tudi onim klerikalcem, ki posedujejo bolj pičlo mero razuma, zjasnilo v glavi.

Polom klerikalne volilce je to, da bo sramota za ves slovenski narod, ako ne bo SLS pri prihodnjih volitvah doživela temeljitega padca. Na delo, da uničimo klerikalizem, to največje slovensko gorje!

debelim prašičem, ki jih redi Srbija, dvignilo. Nadalje se je carina dvignila tudi na klavno živino, kakor jo ima naš Prekmurec, znižala pa za plemensko, ki se redi v južnih krajih. Carina na konje pa se je tako dvignila, da ne bo odslej naprej mogoče prodati nobenega konja.

Neki prekmurski gospodarski strokovnjak je rekel, da bodo postali zaradi nove carinske pogodbe z Avstrijo vsi prekmurski kmetje berači, da pa bo novo bogastvo teklo v južne kraje države, posebno v Srbijo.

Omenil je tudi, da se bo mast v vsej Sloveniji podražila, ker bodo radi znižane carine poskočile cene debelim prašičem.

To je istina z novo carino, ki so nam jo prinesli klerikalci in ki bi jo radi zagovarjali z bedastim besedičenjem. Res moramo samo obžalovati prekmurskega klerikalnega volilca, ki si mu upajo njegovi voditelji pisati take farbarije takrat, ko vodijo politiko za srbške hegemoniste, izdajajo pa koristi našega prekmurskega kmeta.

Zakaj pa nima naš kmet plemenske živine?

V vsem našem srezu, ki šteje nad 60.000 samih kmetov, imamo komaj dva državna bika-plemenjaka, v Srbiji pa jih je v srezih, ki štejejo po 20.000 duš, celo po šest.

Ali je to ona enakopravnost, ki ji pojejo klerikalci take slavospeve? Ali so to tiste dobrote, ki jih ima naš kmet od klerikalne vlade?

Naj navedemo še značilno izjavo nekega klerikalnega voditelja. Bilo je ob času shoda naše Kmetko-demokratske koalicije v Beltincih meseca maja. V neki družbi, kjer je sedel tudi dotični klerikalni voditelj, obsoja nekdo, da organizirajo klerikalci razbitje shoda. Dotični klerikalec se odkrito odreže, da ne smejo njihovi ljudje vsega čuti, sicer jim uidejo iz stranke. In to je istina. Če bi smeli klerikalni pristaši čuti vse tati zvona, bi kmalu ostal od klerikalne stranke samo štab generalov brez armade.

Politični pregled

Ljubljana je minuli četrtek doživela velik političen dogodek. V Kazini se je vršila

zgodovinska seja vodstva KDK,

ki jo je otvoril predsednik KDK dr. Vladimir Maček in ki je razpravljala v glavnem o korakih, ki jih je podvzela HSS proti sodelovanju zastopstva okrnjene Narodne skupščine na konferenci mednarodne interparlamentarne unije v Berlinu. KDK se je pridružila temu protestu HSS, ker

ni mogla priznati okrnjeni Narodni skupščini v Beogradu pravice, predstavljati parlament kraljevine SHS,

ker je bil ta parlament izvoljen z nasiljem, vrhutega pa so bili v njem 20. junija t. l. ustreljeni poslanci KDK Stjepan Radić, Pavle Radić in dr. Gjuro Basariček. S tem zločinom je bilo skupščinskemu zastopstvu KDK onemogočeno sodelovanje v parlamentu. Resolucija, ki jo je sprejela seja KDK, pravi dalje,

da bi morala biti okrvavljena skupščina razpuščena takoj po 20. juniju.

Kljub temu, da ji manjka pretežni del prečanskih poslancev, se sprejemajo v tej skupščini zakoni in se ratificirajo mednarodne pogodbe, ki se baš najbolj tičejo krajev, katerih predstavniki so bili izgnani iz parlamenta.

Napredna Ljubljana je

borce za enakopravnost, pravico in poštenost, poslance KDK, navdušeno pozdravljala.

Pred Kazino se je proti večeru zbralo več tisoč ljudi, ki so klicali: «Živio Pribičević, Živio dr. Maček, Slava Stjepanu Radiću!» Ko je z balkona Kazine spregovoril Pribičević nekaj besed zbrani množici, je kmalu

nastopil močan oddelek policije in pričel potiskati množico stran.

Manifestantje pa so mirno dalje manifestirali ter so v velikem sprevedu spremili odhajajoče poslance KDK na kolodvor.

Protest proti temu, da bi zastopstvo okrnjene Narodne skupščine predstavljalo na kongresu interparlamentarne unije tudi prečanske kraje, je zalegel in je izvrševalni odbor Interparlamentarne unije sklenil,

da pristojna beograjskim poslancem le pravica, nastopati v imenu onih strank, ki so jih poslale. Istočasno je bila dr. Krnjeviću priznana pravica, da lahko sodeluje kot delegat HSS v vseh razpravah interparlamentarne unije,

ki je začela zborovati v četrtek 23. t. m. Naša hegemonistična vlada je s tem sklepom dobila tako zausnico, da bi morala takoj odstopiti. Žal, so gospodje zelo trdokožni in ne vidijo, da jih obsoja ves svet, ki se je že prej čudil, da so novo vlado sestavile zopet stranke, iz katerih vrst je izšel zločinski morilec voditelj KDK.

Iz vladnih krogov so prihajale minuli teden neprestano pretnje, ki smo jih čitali tudi v vladnem časopisju, da

da bi bilo treba nekaj ukreniti proti KDK.

Morda so hoteli vladinovi naprtiti voditeljem KDK kak velezdajalski proces na hrbet zato, ker se ti zastopniki prečanskega ljudstva

bore le za pravice in enakopravnost vseh državljanov naše Jugoslavije.

V nedeljo se je sestal ministrski svet, ki je končno veljavno sklepal o ukrepih proti KDK. Po triurnem posvetovanju je vlada končno izdala obvestilo, v katerem naglašja,

da bo strogo izvajala zakone proti vsem elementom, ki delujejo proti sedanjim zakonodajnim in kršijo obstoječe zakone.

V tem vladnem obvestilu pa ni nikjer rečeno, da so to ukrepi proti KDK, ker si vlada tega vendarle ni upala izrecno povedati, kajti

proti onim, ki se bore le za svoje najprirodnejše pravice, je težko nastopati neposredno.

V treznejših krogih tudi ta brezpredmeten sklep vlade obsojajo, saj je jasno, da se KDK ne more niti najmanj sumiti, da hoče državljano zlo. Gotovo je, da se bo na podlagi teh ukrepov skušalo nasilno ovirati pravično in pošteno delo KDK.

Kakih sredstev se poslužujejo mnogi nasprotniki KDK, nam pokazuje tudi

požar v Seljaškem domu v Zagrebu,

ki je nastal v ponedeljek kmalu popoldne v I. nadstropju v onih prostorih, kjer je bil položen Stjepan Radić na mrtvaškem odru. Zagonetno je zlasti to, da je istočasno nastal ogenj tudi v podstrešju. Zato je zelo upravičen

sum, da je bil ogenj podtaknjen

od naših nasprotnikov. K sreči je bil požar kmalu opažen in pogašen, sicer bi postal žrtev požara ves Seljaški dom. V Zagrebu je vladalo zaradi tega požara veliko razburjenje in se je zvečer zbralo po ulicah mnogo občinstva, ki je hrupno demonstriralo in dajalo duška svojemu ogorčenju spričo suma, da je bil ogenj podtaknjen.

V ponedeljek je imel

sejo glavni odbor radikalne stranke,

ki je obsodil politiko Velje Vukičevića, vendar ga ni izključil iz stranke, kakor se je že prej napovedovalo.

V torek zvečer je ministrski predsednik

dr. Korošec popolnoma na tihem in skrivaj dospel na Bled.

Za njegov prihod ni vedel nihče razen njegovih najožjih zaupnikov in policije. Seveda,

Stric Janez v vojni

(Po Pierre Villetardu priredil B.)

(Dalje.)

Poklical je sestro Rdečega križa, ki je imela bolniško postrežno službo v dvorani in jo vprašal, kaj pomeni ta latinska beseda.

— To je zlatenica, mu je odgovorila. Le lezite in ne ganite se, da se vam stanje ne poslabša.

— Hvala, je dejal Janez.

Ves dan je premišljal o svoji «ikteriji». Ta beseda mu kar nič ni šla v glavo. Morda pa ima razen zlatenice le še kako hujšo, nevarnejšo bolezen, pa mu je nočejo omeniti. Naslednji dan je tovarišu, ki je imel posteljo poleg njegove in ki je bil že toliko okreval, da je hodil na vrt, napisal brzojavko, ki naj bi jo oddal na pošti. Brzojavil je Špeli sledeče:

«Imam hudo ikterijo. Pridi! — Janez.»

Toda Špela ni bilo niti čez en dan niti čez dva dni. Stric Janez je bil divji. Torej tako malo se je brigala zanj in tako zelo ga je pozabila po nekaj mesecih ločitve, da celo na tako brzojavko ni prišla.

— Ti bom že posvetil, ko pridem domov, si je dejal na tihem.

Slednjič je izgubil vsako upanje, da pride. Bolezen se mu je obrnila na boljše, vročina je popustila in spal je spet mirno in redno, celo podnevi.

Ko se je nekega popoldne prebudil iz globokega spanja, je skozi napol odprte oči zagledal, da je sedela na stolu poleg njega.

— Ti?

— Ubožec... ubožec!

Prisrčno sta se pozdravila in poljubila in pozabljene so bile za trenutek vse domače razprtije.

— Mislija sem, da si na smrt bolan, ko sem dobila tvoj telegram, je slednjič dejala Špela.

— Zato si pa tudi še isti dan prihitega, je pikro odvrnil Janez.

— Vprašala sem doktorja, kaj pomeni ti-sta latinska beseda, pa je dejal, da je zlatenica. Šla sem takoj, toda veš, da je telegram hodil tri dni v Zabrežje.

Stric Janez se je pomiril in Špela mu je začela praviti o domu in predvsem o njiju vnukinji, mali Miški, ki je že začela govoriti in s katero imajo vsi velikansko veselje. Dolgo sta se razgovarjala in stric Janez je zvedel vse zabreške novice.

Špela se je bila nastanila v majhnem, udobnem hotelu v bližini bolnišnice. Ko je naslednje jutro ob devetih spet prišla k Janezu na obisk, ga je našla veselega in skoraj zdravega. Prinesla mu je pomaranč in Janez se ji je prijazno zahvalil. Ko je spet tako sedela poleg njegove postelje in klepetala vse mogoče stvari, jo je Janez primerjal nehote z gospodično Fini. Spoznal je, da je Špela stara in grda. Razen tega je pa še nosila star klobuk, ki si ga je bila kupila pred dvanaestimi leti. Okrašen je bil z obledelimi zelenimi trakovi in izgledal je naravnost žalostno.

— Lahko bi si že enkrat kupila drug klobuk!

— Kaj ti ta ne ugaia?

— Že... toda za potovanje in za obisk v bolnišnici bi si pa lahko kupila drugega.

— Ti si pa res hudoben!

Smehljaje se, ga je lahko udarila po roki. Okno je bilo odprto in solnce je sijalo v sobo. Zunaj so prepevali ptički in od daleč se je čulo drdranje mimo vozečega vlaka, Kostanj, ki je rastel pred hišo, je dehtel v sobo.

Molče sta sedela drug poleg drugega in uživala krasni pomladni dan. Pozabila sta na vsakdanje prepire, na vojsko, na to, da sta daleč od doma v bolnišnici.

Janez je bil lačen. Ker je imel zlatenico, so mu dajali strogo predpisano hrano, ki pa ni bila dovoljna za njegov želodec. Začel je govoriti Špeli o hrani in kuhinji in dobrih rečeh, ki jih je imel doma.

Tako je vsak dan prihajala Špela k njemu v bolnišnico na obisk dopoldan in popoldan. Sedela je pri njegovi postelji in pletla nogavice, čez nekaj dni pa, ko je smel že vstajati, ga je spremljala na vrt in tam sta sedla na klop v senci kostanjev.

Neko jutro je vojaški zdravnik natančno preiskal Janeza in mu slednjič dejal:

— Prav za prav vi niste za vojaški stan, preslabi ste. Predložil vas bom za superarbitracijo.

Superarbitracija! To je bila blažena beseda za vsakega vojaka v tistih časih in stric Janez je je bil neznanško vesel, saj je bil vojaščine že do grla sit.

— Jutri ob desetih moram pred superarbitracijsko vojaško komisijo, je veselo razlagal Špeli, ki je kot po navadi prišla ob de-

on je moral priti na tihem, ker se je bal demonstracij, ki bi jih bil pač sigurno deležen, ker kot prečan vodi popolnoma protiprečansko politiko. Na Bledu je bil

dr. Korošec sprejet v avdijenci pri kralju.

na kar se je takoj zopet vrnil v Beograd. O svoji avdijenci ni hotel dr. Korošec povedati ničesar. Po odhodu ministrskega predsednika z Bleda je dal «Jutrovemu» poročevalcu

Svetozar Pribičević izjavo o Koroščevi politiki.

in sicer je dejal med drugim: Vlada je začela preganjati Hrvate. Zakonski ukrepi, ki jih je v ponedeljek sklenil ministrski svet, se uporabljajo za preganjanje Hrvatov in hrvatskega tiska.

Vse delovanje dr. Korošca je takšno, kakor da gre dosledno za tem, da se čimbolj nootribo odnošaji med Hrvati in Srbi.

Ker prihaja to preganjanje iz Beograda, bo dr. Korošec dosegel to, da se bo omrzil Beograd pred vsem narodom. S temi ukrepi se bo položaj le poslabšal in bo borba vedno bolj ogorčena ter bomo primorani seči tudi po takih sredstvih, ki smo jih doslej odklanjali.

Glavni cilj vse naše borbe je okrenitev naše države s pomočjo takega preustroja njenega notranjega reda, ki bo lahko zadovoljilo vse kraje naše države in ves naš narod.

Važen zunanji dogodek je

podpis pogodbe o «večnem miru».

katerega je v ponedeljek v Parizu svečano podpisalo 15 držav. S podpisom te pogodbe, ki se po započetniku, ameriškem državniku Kellogu imenuje Kellogova pogodba, se obvežejo države, da pod nobenim pogojem ne bodo začele kakšne vojne, razen če bi bile napadene. Za nas je zanimivo, da je

med podpisniki te pogodbe tudi Italija.

vetih v bolnišnico. Če me oprostijo, lahko že jutri zvečer potujeva domov.

Imel je srečo: zdravniki so ga spoznali za nesposobnega za vojaško službo. Zapustil je bolnišnico in še isti dan sta sedla na vlak. Čez pol ure sta se vozila mimo mosta, katerega je bil stražil.

— Poglej, tukaj sem ustrelil kravo, je pokazal Špeli.

Na straži je stal sedaj kolesar Majcen. Vlak je vozil tako počasi, da ga je imel čas poklicati:

— Majcen, z Bogom, superarbitriran sem, peljem se domov.

Mahal mu je z robcem. Majcen mu je pa odgovarjal s čepico, in šele ko je bil vlak mimo, je prišel od samega začudenja do besede in mu hotel zaklicati «Srečno pot!», a bilo je že prepozno.

Janez je sedel Špeli nasproti. Po trimesečni ločitvi sta se spet znašla in jadrala v domači pristan. Spremenila se nista ne on ne ona v tem kratkem času. Janez je začel od dolgega časa zdehati in Špela ga je posnemala. Stemnilo se je in sprevodnik je prižigal luči po vagonu.

II. Spet doma.

Bila je že enajst ura, ko se je naslednje jutro zbudil stric Janez v svoji postelji doma. Spal je dolgo, kajti prišla sta s Špelo šele proti jutru v Zabrežje. Tako blaženo mu je bilo, ko je odprl oči in se je spet znašel v domači sobi. Nebo je bilo jasno kot ribje oko in ptički so prepevali na vrtu, kot za stavo,

ki kaj rada rožlja proti nam z orožjem. Tudi naša država bo brzkone v kratkem podpisala to pogodbo, ki ima sicer gotovo ta pomen, da dolgo časa ne bo mogoča nikaka vojna, vendar pa o večnem miru ni govora. Kadar bo kaki velesili prijalo, da začne vojno, jo bo kljub pogodbi o «večnem miru» tudi začela.

Naša soseda Albanija se bo v soboto proglasila za kraljevino in bo albanska narodna skupščina takoj nato

imenovala Ahmeda bega Zogu za kralja.

Ahmed beg Zogu se bo kot kralj imenoval Skenderbeg III. Kraljevsko krono so mu, seveda, izposlovali njegovi prijatelji Italijani.

DOPISI

KRIŽE NA GORENJSKEM. Kakor drugod tako so tudi pri nas imeli eno zadnjih nedelj po maši sestanek, na katerem je nekdo hujskal ljudi, naj nikar ne hodijo kupovat v trgovine, kjer imajo «Jutro», in da se sploh s takim človekom ne sme govoriti. Ali tako uči vera? Ali je to ljubezen do bližnjega?

BREGANA. Prostovoljno gasilno društvo v Bregani je proslavilo 26. t. m. otvoritev in blagoslovitev svojega gasilnega doma ter nove brizgalne. Že v soboto zvečer se je vršila baklada z godbo na čelu. V nedeljo popoldne se je pričelo zbirati mnogo ljudi pred Gasilnim domom, ki je bil okrašen z narodnimi motivi. Istotako je bila izložena brizgalna, vsa v zelenju in z zastavicami. Blagoslovitvi so prisostvovala vsa sosednja gasilna društva, delegacije domačih društev ter mnogo občinstva. Prvi je povzel besedo predsednik g. Fr. Jelinek, ravnatelj, ki je v svojem govoru prikazal sliko, s kolikimi težkočami se je moralo društvo boriti, da je prišlo do svojega cilja, to je svojega doma. Nato je pozdravil kumico, gospo pl. Klepachovo ter g. župnika iz Samobora, kateremu je izročil dom in brizgalno v blagoslovitev. Gospod župnik je v kratkih potezah očrtal zasluge poedinih oseb, ki so pripomogle do zgradbe doma. Po blagoslovitvi je zapelo pevsko društvo «Lepa naša domovina», na

kar je sledil defilé vseh gasilcev. Zatem se je razvila prosta zabava, ki je potekla v največjem redu pozno v noč.

SRAŽIŠČE. Naše gasilno društvo bo priredilo 8. septembra veliko veselico s srečolovom. Vabimo vsa okoliška društva in gasilstvu naklonjeno občinstvo. Za vsestransko zabavo, dobro kapljico in jedačo je preskrbljeno. O d b o r.

TRŽIŠČE NA DOLENJSKEM. Od našega kraja zelo malo slišite kljub temu, da imamo vedno dovolj novic, seveda, največ žalostnih. Silno sušo imamo. Pa smo brez skrbi, ker bomo dobili podpor več kakor preveč sedaj, ko imajo vso moč v rokah gospodje klerikalci — tako v Beogradu in v Ljubljani kakor tudi pri občini (napredna lista je bila razveljavljena zaradi formalne napake). Nismo pa pričakovali od našega gosp. župnika, da bo na starost zlorabil prižnico za klerikalno stranko. Kdor ima «Jutro» in «Domovino» ali «Kmetški list», ta je pri njem brezverec. Višek budalosti je pa dosegel v pridigi pred nekaj tedni, ko je naravnost pozival na bojkot naprednih ljudi, ki imajo naročene napredne časopise. Seveda se je vsakdo od srca zasmel tem besedam in so nekateri baš sedaj začeli nabirati nove naročnike za «Domovino», in to z najboljšim uspehom. Gospod župnik, bojkot je dvorezen nož, torej silno nevarna stvar, kar bi Vam lahko morda kdo iz naše fare pojasnil. Kar se pa tiče brezverstva, naj gosp. župnik kar pogleda v svoje vrste, posebno v kader bivših komunistov, ki so sedaj kompaktno naročeni na klerikalne liste in brez izjeme volijo klerikalno. Nasprotno so pa baš naročniki naprednih časopisov globoko verni in pošteni ljudje, tako pri nas kakor drugod. Gospod župnik, oglejte si višje cerkvene kneze, gg. nadškofa Bauerja iz Zagreba, nadškofa vrhbosanskega Šarića in druge visoke cerkvene dostojanstvenike, ker oni to blagoslavljajo, kar Vi preklinjate. Za Vas, občani tržiški, je pa skrajni čas, da ste vsi do zadnjega sklenjeni v Kmetško-demokratski koaliciji, ker samo tako lahko upamo v boljšo bodočnost. Vsak naročnik «Domovine» naj dobi vsaj še enega novega naročnika!

TEHARJE. Pri nas se vrši hud boj proti naprednemu tisku. Nekí gospod se vedno razburi, če zagleda «Domovino» ali «Jutro» ter pravi, da ta napredna lista uničujeta vero. Seveda zatrjuje,

kakor da bi hoteli pozdravljati vrnivšega se gospodarja.

Špela je bila že prej vstala, Janez je čul iz kuhinje, kako se je jezila nad Rezo. Počasi se je dvignil s postelje in stopil k oknu. Z zadovoljstvom je spet gledal svoj vrt. Nato je šel k univalniku in se začel umivati. Pri tem je veselo žvižgal. Vse je bilo na starem mestu: vrč za vodo, milo, kozarec ... vse kot nekdanj. Največje veselje pa mu je delala civilna obleka, ki je ležala na stolu.

— Nikoli več uniforme! si je dejal.

Po zajtrku je odšel na trg. Zabrežje se ni bilo prav nič spremenilo. Lahkih korakov je stopal po ulicah, krepko udarjal na tla s svojo palico in gledal na desno in levo. Prijazno so ga pozdravljali znanci, ki jih je srečaval, mu stiskali roko in častitali, da se je odkrižal vojaščine. Pot ga je vedla k staremu prijatelju, šolskemu vodji Pernotu.

Ta je kar poskočil, ko je stopil stric Janez v njegovo sobo.

— Ti si? Bog te živi! Si prost ali samo na dopustu?

— Prost in upam za vedno. Superarbitriran.

— Iskreno častitam. Ne veš, kako sem neznanško vesel, da te zopet vidim. Odkar tebe ni bilo, je kar žalostno postalo. Novice iz vojne so za nas vedno bolj nesrečne in ti si bil edini, ki si nas navduševal in nam dajal upanje. Ob tvojem jugoslovanstvu se je človek v teh težkih časih naravnost poživil. Kaj praviš danes k položaju?

— Kaj pravim? Odkar sem odšel iz Zabrežja, skoro nikoli nisem čital časopisov in

ne vem, kako stoji vojna. Toda eno ti povem iskreno, dragi moj Pernot: iz vsega, kar sem videl pri vojakih, je jasno kakor beli dan, da Avstrija nikoli ne more zmagati, kajti gnila je do dna. Držala se bo še več ali manj mesecev, a zropotala bo tako, da se bo kar kadilo.

— Zaenkrat pa zmaguje ...

— Saj je še celo Napoleon zmagoval, dokler ni bil premagan! In njegove zmage so pa bile malo drugačne, kakor današnje avstrijske!

V proslavo Janezovega povratka je Pernot povabil na večerjo vso «jugoslovensko skupino»: upokojenega notarja Podržaja, trgovca Ogrevca, starosto med tem časom od oblasti razpuščenega zabreškega Sokola in seveda tudi Janeza kot glavno osebo večera. Kljub rujnemu vincu je bil večer zelo resen. Najprej so se spomnili ustreljenega župana Podgradnika in sklenili, da mu postavijo po vojni dostojno spominsko ploščo. Pogovor se je ves čas sukal edinole okoli vojne. Z izjemo strica Janeza so bili vsi precej malodušni, toda Janez jih je znal s svojo prepričevalno besedo tako podžgati, da je up na svobodo znova vzplamtel v njihovih srcih.

Ko je naslednje jutro stric Janez po zajtrku hotel oditi, kakor je bila to njegova navada, mu je Špela naravnost zapovedljivo dejala:

— Ostani! Govoriti moram s teboj.

Janez je nejevoljen sedel. Kadar je začela njegova ljuba Špela tako govoriti, mu ni bilo nič kaj prijetno.

(Dalje prih.)

da sta najpoštenjša lista «Bogoljub» in «Domoljub». Mi pa imamo dovolj svoje pameti, da znamo presoditi, kako je prav, in si ne damo nobenih neumnosti vbiti v glavo. — Tukaj je ležala stara žena na smrtni postelji in je prosila za spovednika izven fare. Spovednik je res prišel, jo spovedal, ali ne tudi obhajal. Ne vemo, zakaj ne. Ali je to prav?

SV. BARBARA V HALOZAH. Letos se pri nas in tu v Halozah obeta izvrstna trgateg, ki bo dala prvovrstno vino. Gostilničarji in trgovci z vinom, ako kupujete, obrnite se na potrebnejše vinogradnike, katerim je sila za denar. Kdor želi informacij, naj piše na naslov: Anton Kelc, posestnik, pošta Sv. Barbara v Halozah.

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Dne 12. t. m. se je vršila slavnosna otvoritev dvorane Prvega tamburaškega društva pri Svetem Antonu v Slovenskih goricah. Na predvečer 11. t. m. je bila baklada. Ob zvokih Malonedeljske godbe so korakali v sprevedu člani z baklami ter tudi drugo ljudstvo z mnogimi lampijoni. Po bakladi je bilo spuščanje raket, česar mi občani še nismo videli. Druga dne ob 15. se je vršila otvoritev. Predsednik omenjenega društva je otvoril dvorano, nato je imel daljši otvoritveni govor g. dr. Gorišek od Sv. Lenarta. Zatem je bila igra «Deseti brat». Igralci so odigrali svoje vloge izvrstno. Ta dan je prihitelo na naš prijazen briček zelo mnogo gostov, posebno od Sv. Lenarta, Sv. Trojice, Male nedelje, Sv. Jurija, Sv. Andraža, Sv. Urbana in iz Ptuj. S krasnim petjem nas je razveselil moški pevski zbor «Zarje» iz Pobrežja pri Mariboru. V obilnem številu so se odzvali domačini, čeprav jim je g. župnik strašno branil obisk, a je s tem samo agitiral za nas. Ker je dvorana tik okrajne ceste, pravi gospod župnik, da se ovira ob času prireditvev promet. G. župnik bo že lahko šel mimo, kadar bo šel po biro, ki bo menda precej lažja, kakor je bila do sedaj. Vas pač jezi, da je naš dom lepši kakor Vaš, kateremu pravijo, da je «cerkvena preša». Člani Prvega tamburaškega društva, nič se ne strašite in razveselite nas skoro s kakšno prireditvijo! Cenjenim gostom, ki so nas posetili, pa iskrena hvala! Prav tako lepa hvala vsem dobrotnikom! Na svidenje pri naslednjih prireditvah!

SPUHLJE PRI PTUJU. Po dolgem prizadevanju nekaterih občanov smo si vendar enkrat

ustanovili prepotrebno prostovoljno gasilno društvo ter si v to svrhu nabavili novo motorno brizgalno, katere slavnostni sprejem bo v nedeljo dne 2. septembra ob eni uri popoldan z naslednjim sporedom: Gasilci kolesarji se zberejo na Dravskem mostu, kjer se potem skupno in pod nadzorstvom kolesarskega društva «Zvonček» v Ptuj odpeljejo ob polenajsti uri brizgalni naproti. Ob eni uri bo sprejem v Spuhlji, na kar bo vrtna veselica s prosto zabavo in plesom ter licitacijo. Za mrzla in topla jedila kakor tudi za dobro kapljico bo preskrbljeno. Vsa gasilna društva kakor tudi prijatelje gasilstva vljudno vabimo na udeležbo.

MALA NEDELJA. V nedeljo 2. septembra ob 3. uri vsi, od blizu in daleč, na veliko tombolo v Društveni dom ob vsakem vremenu. 320 lepih dobikov. Godba in ples.

OSLUSEVCI. (Naše železniško postajališče.) Pred dobrima dvema letoma je bilo otvoreno železniško postajališče, katero so s požrtvovalno vnemo zgradili okolčani v lastni režiji ter izročili železniški upravi v eksploatacijo. Čeprav ima od tega železnica preko 16.000 Din rednih mesečnih dohodkov, vendar ni par in skrbi za vzdrževanje. Le poglejmo: Studenčna cev že pol leta žalostno štrli iz zemlje, zadelana s cunjjo, pa brez sesaljke. Okoli nje so tri bruna, vredna svojega mojstra. Če si žejen, pojdi k sosedu! Po leti sicer peči ne potrebujemo, toda tudi v pretelki zimi jih nismo imeli. Prijatelj, zmrzuj, ali pa idi k sosedu! Kvečjemu lahko sedeš na skrinjico za premog, za katero se je zelo mudilo, da jo je moral konzorcij dobaviti, čeprav se na tej postaji ni bilo premoga v njej. Stranišna vrata se že več mesecev ne zapirajo; ako se nočeš kazati ali pa biti presenečen, hodi k sosedu! Razbite šipe pa so najbrž v dokaz, s kako vnemo skrbi železniška uprava za poslopje, izročeno ji v varstvo. Ograja ob peronu sliči bolj žičnim oviram ob soški fronti kakor svojemu namenu, kar dokazujejo razbite, polomljene in podprte cementne sohe brez žice ali pa s strgano. Del plota je sploh odstranjen, da imajo čakajoči vozniki priliko voziti po peronu, živina pa puščati svoje odpadke in z njimi polno muh, da je bolj čedno. Na greznici so široko zevajoče deske, kajti če bi bila cementna plošča čez njo, bi bilo premalo vonjave. V tesni in premajhni čakalnici imaš decimalko, da je manj

prostora. Mlečni vrči, zaboji in druge za odpremo namenjene pošiljke imaš na solncu ali dežju, kar je koristno za blago. Če imaš prtljago, pa zahvali Hrgu, da lahko pri njem hraniš, kar na postaji ne moreš, četudi bi rad. Izranžirani pokriti vagoni trohne brez haska drugod, za nas pa bi bilo preveč, če bi enega semkaj namestili ali pa zgradili primerno shrambo, oziroma skladišče. Zraven se nahajajoča gramozna jama je dokaj primeren prostor za razbite lonce, cunje, šibje in drugo nesnago, da ob tem «krasnem zelenju» mimo se vozeči potnik tembolj uživa ustvarjajoč si sodbo in sliko o severnem koncu Balkana.

KONJICE. V nedeljo 26. t. m. popoldne se je vršil v Narodnemu domu velik shod KDK, na katerem sta poročala narodna poslanca dr. Ljudevit Pivko in Ivan Pucelj. Shod je bil izredno dobro obiskan, kar je zelo razveseljivo dejstvo, ker je tukajšnje ljudstvo po ogromni večini še politično nezavedno in je pod vplivom političnih duhovnikov, tako da smatra katoliško cerkev ali vero in SLS za eno in isto. V zadnjem času so se ljudem začele odpirati oči, da vidijo, kam so klerikalci privedli narod s svojo politiko. 10 let so nam obljubljali zlate gradove, avtonomijo in drugo, danes so se pa na milost in nemilost izročili velesrbstvu.

DOLNJA LENDAVALA. Od naše meščanske šole je premeščen njen dolgoletni ravnatelj g. Gorišek za učitelja na meščansko šolo v Mežici, kjer se bo letos otvoril III. razred. Gospod Gorišek je prošil, naj se ga premesti na kako šolo, četudi ljudsko, v bližini mesta, da bo mogel šolati svojo šestčlansko dečo. Seveda so «usmiljeni» klerikalci sklenili baš narobe in onemogočili šolanje nedolžni deci v mestu. Gospoda Goriška je že kranjski klerikalizem pred vojno preganjal, a je prestal vso gonjo, prestal pa bo tudi sedanje preganjanje. Pregovor pravi: «Danes meni, jutri tebi!» Gospod Gorišek je prošil za namestitev na ljudski šoli v Zalugu ali Št. Vidu pri Ljubljani.

KRIŽEVCI (Prekmurje). Tu so se pričeli zopet sodni uradni dnevi. Vršili se bodo vsak mesec; prvi je bil v soboto 25. t. m.

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

Soteščan:

V Zakotju

Povest po zapiskih vaše kronike.

(Dalje.)

Srce je poskakovalo Kotarju ob misli, da je baš njemu usojeno, popraviti hudobijo krutega graščaka. V domišljiji je gledal kapelico, belo znamenje, smehljajoče se z grička v okoličico. Krog njega se razteza vrtič, v katerem cveto bele lilije in rdeče vrtnice; drugih cvetlic Kotar ni poznal po imenu. Po cesti pa hodi ljudstvo: možje, žene in dekleta; med njimi so celo gospodje iz trga, gospe ter gospodične v belih oblačilih, z dragimi klobuki. Vse strmi na griček, vse občuduje, hvali in prepelva slavo Kotarjevemu imenu.

Načrt, ki ga je Kotar izdelal v izpolnitev svoje obljube, je odkril tudi Rogliču, svojemu sosedu. Pred čebelnjakom na Rogličevem vrtu sta sedela neke nedelje popoldne in Roglič je kuril v svoji pipi posušen pelin in brezovo listje, da se je kadilo kakor iz dimnika. Tedaj je Kotar zakašljal, da se je čulo po vsej vasi, na kar je pričel na dolgo in široko razlagati, kako čudežno se je bil rešil tistikrat gotove smrti ter da hoče v najkrajšem času izpolniti, kar je obljubil v tistem hipu.

«Prav, prav», je pokimal Roglič.

«Zidal bom, znamenje bom postavil, ja, no, ja», se je pobahal Kotar, teptajoč z nogami mehko travo.

«Lepa misel, od zgoraj ti je vdihnena, hihi», ga je pohvalil Roglič, ki je imel navado,

da se je nasmehnil, naj je izpustil resno ali šaljivo besedo.

«Ja, no, ja», se je vzradostil Kotar, zadovoljen, da se sosed brez ugovora strinja z njegovim načrtom.

Ob polzastrem hišnem oknu se je pokazala Rogličeva teta Marta. Visoko je privzdignila zagrinjalo, slišavši besedo «od zgoraj», ter je radovedno pokukala iz sobe.

«Marta,» ji je zaklical Roglič, «znamenje bo dobila naša vas.»

«Jemnasta,» se je začudila. «Pa kje ga bodo gledale moje nevredne oči?»

«Ob cesti na mojem gričku,» jo je razveselil Kotar ter dostavil: «Pomladí se bo pričelo zidati.»

«O, znamenje, znamenje», se je razvnela v svoji pobožnosti, ko se je pribalala iz sobe k čebelnjaku. In solzna je pripovedovala zgodbo o grajski kapelici, o graščaku, ki jo je dal podreti, in o zidarju, ki se je v ognjenem vozu odpeljal na oni svet. «Mamki božji je bila posvečena tista kapelica», je vzdihnila spoštljivo. «Katerega svetnika boš pa ti postavil vanjo, Kotar?»

«Svetega Jožefa, kajne?» je preprečil Roglič Kotarju odgovor. «Ali pa svetega Antona?» Do teh dveh svetnikov je gojil namreč posebno zaupanje.

«Katerega svetega Antona?» je sitnarila pobožna Marta. «Ali tistega z Jezusčkom ali onega s prešičkom?»

«Padovanskega ali puščavnika, misliš, hihi», je popravil Roglič preprosto vprašanje.

«Da, da. Oh!» je pritrdila teta v strahu, če se ni morda pregrešila z nepremišljeno

besedo. «Pa saj nisem mislila hudega», se je opravičevala v svoji tankovestnosti in da popravi, če se je nedostojno izrazila, je pripovedovala zgodbo za zgodbo iz pridig, ki jih je čula doma in na božjih potih, ali pa jih je pravila njena stara mati, goreča častilka obel sv. Antonov.

«Znamenje bo posvečeno Mariji, pomočnici kristjanov», je povedal odločno Kotar, ki je komaj čakal, da je končala Marta.

«Zunaj na zid pa daj naslikati sv. Jožefa», ga je opomnil Roglič. «Hihihi!»

«Pa res, na zid, ki bo obrnjen proti trgu», je razlagala teta. «Na ostali dve strani si omisli sliko sv. Antona Padovanskega in onega s pre—, ne, ne, puščavnika sem hotela reči.»

Kotar je pritrdil obema in stvar bi bila za enkrat končana, da ni imela skrbna teta še celo vrsto pripomb, ki jih je hotela uveljaviti. Naročevala je, kako visok naj bo Marijin kip, kakšna obleka naj odeva mamko božjo in njeno rajsko dete; kako naj se ta naslanja na njene prsi in ona na njegovo lice. «Vrata morajo biti železna,» je zabičevala, «nabiralnik naj bo vdelan v zid, da ga kdo ne odnese.»

«Kdo bo pa ključce hranil?» se je spomnil Roglič ter je vprašalno pogledal soseda.

«Saj res, ključce od vrat in nabiralnika», je vzkliknila Marta vsa nejevoljna, da je prezrla poglavitno stvar. «Pravico do njih imaš, seveda, ti,» se je obrnila na Kotarja, «časa za to pa najmanj v vasi. Modro je, če postaviš kapelico oskrbnika, in sicer tistega, ki ji bo najbližji. To pa je brezdvomno Osolin, čigar hišica sloni na gričku in bo imel znamenje

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

ČRVIVA JABOLKA.

Letošnja sadna letina je vobče slaba, le sem in tja je nekaj jabolka. Toda od povsod se slišijo tožbe, da sadje močno odpada, da je črivo in da bomo še ob to sadje, ki je dosedaj kazalo. Ali pa se zavedamo te škode, ki jo letos vsled tega trpimo? Pomislimo, kake vrednosti gredo v izgubo vsled črivosti in prezgodnjega odpadanja. Ogromna je ta škoda v svoji celoti.

Vso krivdo tej nezgodji zvrčamo letos na sušo in s tem se tolažimo. To je gotovo, da pospešuje letošnje vreme vso to črivot sadja kakor tudi to, da nam vsled črivosti sadje tako zgodaj odpada, ali sami pa nismo dosedaj s prstom ganili, da bi omejili to širjenje nevarne črivosti. Izgleda kakor da bi se ne dalo prav ničesar storiti proti tej škodi! In vendar ni tako. Tudi proti črivoti, ki jo povzroča jabolčni molj ali jabolčni zavijač, se da bojovati in se drugod tudi bojujejo. Res je ta boj težak in manj uspešen ali nekaj se da vendarle storiti in tudi doseči, da se ta mrčes tako opasno ne širi. Ni res, da smo brez vse pomoči! Treba je poznati življenje tega škodljivca, da mu pridemo do živega. Pri nas pa poznamo le «črivot» in se za vse drugo ne zmenimo.

Te črve zarezajo molji, mali metuljčki, ki letajo ob večerih meseca junija in julija okoli. Samice ležejo jajčeca na mlade plodove, iz katerih izlezejo gosenci (črvički), ki se zarijejo v meso in plodišča, da jih razjedajo. Ko dorastejo, kar se zgodi tekom enega meseca, zapuste plod in se zabubijo. Še tisto leto dobimo lahko še en rod, ki nam naprej škoduje na sadju.

Kako naj zatiramo tega škodljivca? Pred vsem je važno, da sproti pobiramo vse prezgodaj odpadlo sadje. Še bolje je, da v takih letih sari otresamo drevje in da pobiramo sproti vse črivo sadje, še preden izlezejo dorasli črvički. S tem lahko pokončamo mnogo njegove zalege. Treba pa je, da splošno tako delamo. Druga pot pa je, da ovijamo okoli osnaženih debel pasove iz slame, lesne volne itd., in sicer že meseca junija

in da jih koncem julija pregledamo, če se je kaj tega mrčesa ujelo, da ga potem uničimo. Ta lov je treba ponoviti. Težak je ta boj, ali brez dela ni uspeha. Treba tudi, da se ga splošno poprime!

DRUGA RAST LETOŠNJEGA KROMPIRJA.

Po plitvih legah je začel letošnji krompir v drugo poganjati. To se dogaja na njivah, ki imajo tanka, peščena tla. Novo gomolje, ki je ostalo zaradi suše drobno in ki je v zadnjem času v sili dozorevalo, je začelo kaliti in delati novo čimo. Kmetovalci se sedaj izprašujejo, kaj bi bilo storiti po takih njivah, ali bi krompir kopali ali ne.

Po našem mnenju nimamo druge pomoči kakor to, da ga izkopljemo in da dobimo za seme drug krompir. Če bi ga namreč pustili v zemlji, potem bi se nam vse odgnalo gomolje pokvarilo, dočim bi ostalo na novo pognalo gomolje tako drobno, da bi ne bilo za nobeno pravo uporabo. Na ta način bi prišli ob ves pridelek. Najbolje storimo torej, da rešimo vsaj dosedanji pridelek.

Če ni vse gomolje na novo odgnalo, postopamo na malem prostoru tudi lahko tako, da pregledamo vsak grm posebej in da odstranimo le tisto gomolje, ki je pognalo nove klice, vse drugo gomolje pa pustimo v zemlji. To delo se mora izvršiti s previdnostjo in tako, da ne trpi grm v svojem nadaljnjem razvoju. Gomolje je v ta namen z obeh strani odgrniti, potem pa zopet zasuti, tako da raste grm nepoškodovan naprej.

Koder je zemlja debela, je letos krompir vzlic suši prav lep in je pričakovati prav ugoden pridelek.

PAŠNIK, POLN GLADEŽA IN GARJEVEGA MLEČKA.

Naši pašniki se po večini odkljujejo s tem, da so polni plevla. Cele ploče pašnika so obraščene s plevelom, tako da izgleda, kakor bi ga kdo nasejal. Živina pa ne mara za plevel in se mu ogiblje. Tako nam gre po teh pašnikih vsako leto veliko prostora v izgubo. Pogled na ta plevel bi nam moral biti živ opomin, da se ga čimpreje iznebimo. Pašnik naj pokriva rodovitna ruša, ne pa škodljiv plevel!

Te dni sem bil na nekem znanem gorenskem pašniku, ki leži v lepi ravni legi in je tudi lepo ograjen. Toda pašnik je poln gladeža in garjevega mlečka. Za dobeči gladež živina ne mara in še

manj za garjevi mleček. Živina se fakim prostoro umika. In ker se nihče ne zmeni, da bi se ta plevel zatiral, ga je od leta do leta več. Več kakor polovica pašnika je danes poraščena s to nič vredno šaro in ravno toliko prostora je seveda za pašo izgubljenega.

V zadnjih letih se je začelo po Gorenskem delati na to, da se delijo pastirjem nagrade za čiščenje planinskih pašnikov. To je vse hvale vredno. Ali pri tem ne smemo mirno gledati, kakor nam trpijo dolinski pašniki, ki jih imamo pri rokah in pred očmi! Ne smemo mirno gledati, kako se nam pašni prostori zmanjšujejo in krčijo. Ako bi se le malo dela obrnilo na trebljenje plevelnih prostorov, pa bi se v nekaj letih očistili pašniki od nadležnega in škodljivega plevla. Tako imamo pa vsako leto manj paše.

Izgleda, kakor da bi bilo prizadetim gospodarjem vseeno, ali je več ali manj paše, ali prihaja živina na pol sira ali sira domu in ali se našene na pašnik večje ali manjše številko živine! Ta malobrižnost, ki se razodeva po naših pašnikih, mora prenehati! Pašniška ruša mora biti travnata in čista. Škodljivi plevel pa naj izgine iz pašniških prostorov!

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo zadnje dni v valutah:

- 1 ameriški dolar za 56.45 do 56.65 Din;
- 29. t. m. v devizah:
- 100 avstrijskih šilingov za 800.72 do 803.72 dinarjev;
- 100 nemških mark za 1355.75 do 1358.75 Din;
- 100 italijanskih lir za 296.90 do 298.90 Din;
- 1 ameriški dolar za 56.81 do 57.01 Din;
- 100 francoskih frankov za 221.24 do 223.24 dinarjev;
- 100 češkoslovaških kron za 168.27 do 169.07 dinarjev.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Na vseh svetovnih tržiščih se opaža malo popuščanje cen, ker se je ponudba zlasti pšenice in rži povečala. Na ljubljanski blagovni borzi so bile 28. t. m. naslednje cene (za 100 kg, postavljeno na postajo v Sloveniji): pšeniča:

tako rekoč pred nosom. Če se ne motim, mu bo varstvo nad kapelico prva skrb in potreben je tudi kakega zaslužka na stara leta.»

«Marta, Marta, skrbna si in si veliko prizadevaš», jo je povzdignil Roglič z evangelijskimi besedami. «Tudi ta misel je od zgoraj, hihi. Naredili bomo tako-le: varstvo nad kapelico prevzame občina. Kot odbornik stavim pri prvi seji predlog, da se ji za oskrbnika postavi Osolin, za kar se mu določi skromna letna nagrada.»

Marta je zadovoljno prikimala in Kotar se je strinjal z obema. Tako je bil potrjen in podpisan načrt, vdihnen od zgoraj; nato pa so se vsi trije podali na griček, da izberejo kraj, kjer se bo zgradila kapelica «obljube», posvečena Mariji, pomočnici kristjanov.

Še isto jesen se je po končanem poljskem delu jelo voziti kamenje in pomlad se je pričelo z zidanjem, ki je bilo dovršeno v enem tednu. Okusno pobeliene stene je okrasil slikar iz mesta s podobo sv. Jožefa, sv. Antona Padovanskega in puščavnika; preskrbel je tudi krasen Marijin kip, za katerega je mizar iz trga izdelal ličen oltarček. Ključavničar je napravil vrata in nabiralnik, ki ga je po navetu Rogličeve Marte vdela v steno, da ga zavaruje pred tatovi. Kapelica je bila dovršena. Občina jo je prevzela v varstvo ter ji za oskrbnika postavila Osolina: za plačilo se mu je dovolila bira, določena na zadnje tri dni velikega tedna.

Marljivemu možu je bilo oskrbovanje kapelice v veliko čast. Z vso vnemo se je lotil dela. Najprej je zgradil ob zramenju ličen vrtič ter ga je obsejal s cveticami, nato je

speljal po gričku cestico, ki jo je posul z drobnim peskom, da se je kakor bela nitka vila proti vasi. Nasekal je zelenja, najlepšega, ki ga je mogel dobiti v domačih gozdih, spotoma pa je nagovarjal dekleta, da so mu spletla vence, in fante, da so postavili mlaje, kajti bližala se je prva majnikova nedelja, določena za slovesno blagoslovljenje zakotske kapelice.

Vsa vas je hotela pokazati ljubezen do svoje nebeške Matere, pripravljena žrtvovati nekaj truda in časa v njeno slavo. Osolinu pa je šlo poleg tega tudi za naklonjenost domačega ljudstva, ki mu bo vse delo poplačalo z bogato biro. Upanje na plačilo mu je podvojilo skrb in prizadevanje za častno izvršitev opravila, njemu poverjenega. Pri tem važnem poslu mu je bila Rogličeva teta desna roka, čeprav ni pričakovala povračila za svoje delo od nikogar. Kakor skrben nadzornik je hodila po gričku, popravljala vence in zelenje, ki se je nagnilo slučajno na pot, in odvijala zastavice, če se je zapletla katera med goste veje. Opazila je vsak nedostatek in brž je bila na mestu s svojo postrežljivo roko ali z blagim nasvetom. Vmes pa je z dogodbicami ogrevala spomine starih časov, navduševaje domača dekleta, naj se vadijo v petju za slovesnost, ki se tako redkokdaj doživi na tem pustem svetu.

«Pojte, dekleta, pojte,» jih je silila, «v nebesih vse prepeva: angeli pojo in svetniki pojo. Ali pa veste tudi zakaj?» je vprašala važno, kakor da ji nobena ni zmožna dati pravičnega odgovora. «Zato, ker Marijo gledajo,»

je odgovorila s poudarkom, «in njih sreča je danes tudi naša.»

«V nebesih kraljuješ, na gričku stanuješ,» je zapela z močnim glasom, «prosi, o! prosi, o! prosi za nas...»

Slednjč se je približal težko pričakovani in toliko zaželeni dan — prva majnikova nedelja. Kakor nevesta ob poroki je bila okrašena kapelica z vsem lepoticjem, ki ga je premogla preprosta vas. Tu si videl umetne mrtvaške vence, prte, svečnike, podobe in raznobarvne preproge, rabljene le ob posebnih slovesnostih. In Osolin je moral najti za vsak okrasek pripraven prostor; vsakega je moral obesiti na primerno mesto, da se je vsakomur prikupil in da ni nikogar razžalil.

Največjo preglavico sta neukemu Osolinu delali kadilnica in kropilnica, ki si ju je za blagoslovljenje izposodil pri fari. Ves dan se je vezbal in poslušal zgovorno Marto, ki se je ravnanja s takimi predmeti naučila z opazovanjem cerkovnika. A vsa njena navodila mu nišo pripomogla do potrebnih spretnosti. Zdaj je prenizko spustil pokrovec, da je ugasnila žerjavica, zdaj ga je zopet previsoko dvignil in žareče oglje se je vsulo iz kadilnice. Zmeden zaradi napornih vaj nazadnje celo kropilnice ni znal prijeti. Enkrat jo je zagrabil tako nerodno, da se je kroglica, ki vsrkava blagoslovljeno vodo, snela raz železni ročaj in Osolina je stalo obilo truda, preden jo je nataknil na prejšnje mesto. Potem pa jo je potisnil v posodico z blagoslovljeno vodo s trdim sklepom, da se je več ne dotakne s svojo grešno roko. In res ni imel več časa, prelomiti dano besedo. (Dalje prih.)

baška 292-50 do 295 Din; r ž: baška 300 do 302-50 dinarjev; o v e s: baški 265 do 270 Din; a j d a: 350 do 352-50 Din; m o k a «0» (iz nove pšenice): 455 do 465 Din.

ZIVINA. Kolikor toliko nespremenjene cene, čeprav so izgledi za letino krme nepovoljni.

HMELJ. V Nürnbergu se je zadnje dni prodajal hmelj po 240 do 250 mark za 50 kg (65 do 68 Din za en kilogram). Za lansko blago ni več zanimanja. — Hmeljski pridelek v Češkoslovaški je dosti manjši, kakor se je prej ocenil.

Sejmi

31. avgusta: Videm (okraj Kočevje), Konjice trg, Zagorje (okraj Šmarje pri Jelšah).

1. septembra: Žigarski vrh (za živino), Rače, Višnja gora, Št. Ilj pri Velenju, Vesela gora.

2. septembra: Sodražica, Prosenjakovci, Sv. Bolfenk-Trnovska gora.

3. septembra: Livold, Kranj, Št. Ilj pri Mariboru, Ormož.

4. septembra: Dolenja vas pri Kočevju, Bojina.

5. septembra: Sv. Lenart v Slovenskih gorah.

7. septembra: Šmarjeta pri Laškem, Zagradec, Vojnik, Ptujška gora, Imeno (le za svinje), Sv. Peter pod Sv. Gorami (na Sv. Gori).

8. septembra: Gornji Petrovci.

Kratke vesti

— **Razstava goveje živine.** Kmetijska družba je smatrala za potrebno, da pokaže na letošnji jubilejni razstavi tudi, kakšne goveje pasme goji Slovenija. Zaradi tega bo priredila v nedeljo 9. septembra razstavo plemenske goveje živine, na kateri bodo zastopane glavne naše goveje pasme. Mnogo priglasil je doslej, vendar še niso vsi prostori zasedeni, zato se vabijo živinorejci, ki imajo prav lepi živali, da jih takoj prijavijo za razstavo. Prijave sprejema Kmetijska družba v Ljubljani. Ocenjene bodo živali po posebni ocenjevalni komisiji in odlikovane z visokimi denarnimi premijami, z zlatimi, s srebrnimi in z bronastimi kolajnamami ter krasnimi diplomami. Razen te razstave bo na velesjemu prirejen hlev, v katerem bodo zastopane tudi vse pasme goveje živine v Sloveniji, tako da jih bodo spoznali tudi oni, ki doslej niso še videli oddaljenejših pasem.

— **Čebelarstvo razstava.** Čebelarstvo bo na letošnji kmetijska razstavi, ki bo od 1. do 10. septembra, vse boljše zastopano kakor pretekla leta. Tu ne bo razstavljen samo najboljši pristni med in vosek Slovenije, temveč bo razviden tudi ves napredek, ki so ga dosegli čebelarji zadnja desetletja. Razstavljen bodo med drugimi vse vrste panjev in orodja z vsemi resničnimi in samo dozdavnimi zboljšavami, ki so bile nekdanj in so sedaj v rabi. Razstava bo kazala fantazijo starih čebelarjev, čebelne bolezni, čebelne sovražnike in kako se čebele nad njimi maščujejo, medeče rastline, čebelarstvo literaturo, statistiko in še več drugih posebnosti. Posetniki razstave si bodo ogledali ponazoritev, kako pomagajo čebelarji svojim čebelam pri izdelovanju satja in donajanju medu, da je pridelek tem izdatnejši. Čebelarški oddelek bo zanimiv za vse sloje prebivalstva. Za čebelarje, ki stremijo po napredku, pa je nujna potreba, da si ogledajo razstavo.

DOMAČE NOVOSTI

KMETSKI PRAZNIK NA BLEDU

8. septembra 1928.

Ker se je moral Kmetijski praznik na Krškem polju radi smrti St. Radića preložiti na poznejši čas, je vodstvo KDK sklenilo prirediti dne 8. septembra na Bledu veličastno manifestacijo vsega Kmetijsko-delavskega ljudstva Slovenije.

Kmetijski praznik na Bledu ima že svojo zgodovino. Od l. 1920 naprej ga prireja SKS in kme-

tje so se ga tako privadili, da ga nemorejo več pogrešati.

Prireditev je postala bistven del kmetijskega gibanja.

Obširen program letošnjega kmetijskega praznika bo prikazal ogromen razmah našega gibanja odkar je ustanovljena Kmetijsko-demokratska koalicija.

Vse krajevne organizacije in vsi pristaši naj se v nedeljo 2. septembra posvetujejo o udeležbi na Bledu, ki mora biti tako velika, kakor je velika naša borba za svobodo in enakopravnost.

Dnevni red kmetijskega praznika:

1. Ob 9. uri dopoldne sv. maša na Bledu.
2. Ob 12. uri zbiranje narodnih noš, konjenikov in skupin iz kmetijskega življenja na okrašenih vozovih pred Blejskim domom.
3. Ob 1. uri odhod povorke z godbo na čelu v Zako.

4. Ob 2. uri popoldne manifestacijsko zborovanje kmetijskega ljudstva v Zaki, na katerem bodo govorili voditelji KDK.

4. Ob 4. uri popoldne velika konjska dirka. Po dirki ljudska veselica s srečolovom. Gorenjske sirarske zadruga prirede ob tej priliki sirarsko razstavo.

Polovična vožnja je zaprošena.

KONGRES NARODNEGA DELAVSTVA V LJUBLJANI.

Pred dvajsetimi leti so si ljubljanski slovenski delavci po zgledu svojih tržaških bratov ustanovili prvo narodno strokovno organizacijo pod imenom Narodna delavska organizacija ali NDO. Avstrija, ki je to organizacijo že v začetku grdo gledala, jo je takoj ob začetku vojne razpustila. Po vojni pa se je ustanovila naslednica razpuščeni organizaciji, današnja Narodna strokovna zveza. To pomembno dvajsetletnico bo proslavila Narodna strokovna zveza s kongresom narodnega delavstva, ki bo v nedeljo 9. septembra ob 9. uri v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Na kongres bodo prišli delavci iz vseh krajev naše države, pa tudi zastopniki iz Češkoslovaške in rudarji iz Westfalskega. Kongres obeta biti ena največjih dosedanjih prireditev naprednega delavstva. Zato vabimo vse naše delavstvo, da se pridruži temu pokretu in se udeleži jubilejnega kongresa 9. septembra v Ljubljani. Vožnja je polovična.

Prijave za na kongres sprejema tajništvo Narodne strokovne zveze, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/II, kjer se dobe tudi izkaznice za polovično vožnjo.

Napredno delavstvo, združi se v svoji strokovni organizaciji in pokaži svojo stanovsko zavest! Napredna javnost bo vedno podpirala ta za delavstvo prekristen pokret in se veselila uspehov našega delavca.

JUBILEJNA KMETIJSKA RAZSTAVA.

Malokomu je znano, da obstoja Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani že 160 let. V proslavo te 160letnice bo priredila družba v nizu dosedanjih kmetijskih prireditev na ljubljanskem velesjemu pestro in pregledno razstavo. Program se bo letos še razširil, da si le skromna sredstva na razpolago. Poleg strokovno-poučnega oddelka, ki bo obsegal poljedelstvo, travništvo, živinorejo, vinarstvo, sadjarstvo, gospodarske stavbe, planšarstvo, agrarne operacije in kmetijsko strokovno književnost, se bo priredila tudi velika mlekarstva razstava, razstava kmetijskih strojev in orodja, razstava vina, razstava konj in goveje živine. Nadalje je na programu razstava izdelkov kmetijske industrije, drobnice, čebelarstva razstava, razstava sadja in zelenjave. Agilen odbor je s polno paro na delu, da izvede široko začrtan program v proslavo 160letnice obstoja Kmetijske družbe.

* **Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav** na Bledu. Te dni se je vrnil po srečno prestani operaciji iz Berlina narodni poslanec dr. Gregor

Žerjav. Rane so se mu že zacelile in tudi drugače je njegovo zdravstveno stanje povoljno. Profesor dr. Sauerbruch, ki je mojstrsko izvršil operacijo, je odredil, da se dr. Žerjav še najmanj nekaj tednov varuje vsakega razburjenja in naporejšega dela. Dr. Žerjavu, ki se nahaja na Bledu, želi najiskrenejše vsa napredna javnost čim prejšnjega popolnega okrevanja.

* **Okrajna zbornica KDK v Ptujju in Središču.** V nedeljo 2. septembra se bosta vršila dva velika okrajna zbornica KDK, in sicer ob 10. uri dopoldne v Ptujju v dvorani Narodnega doma, ob pol 3. uri popoldne v Središču ob Dravi v dvorani Sokolskega doma. Na obeh zborih bodo poročali gg. narodna poslanca dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj ter oblastni poslanec Lovro Petrovar in zastopniki hrvatskega dela KDK. Vse somišljenike in prijatelje v ptujskem in ormoškem okraju opozarjamo na ta dva okrajna zbornica ter jih pozivamo k mnogobrojni udeležbi.

* **Roka Stjepana Radića.** Profesor Ivan Ekart je izdelal iz mavca roko pokojnega Stjepana Radića v dobi, ko je bil Radić minister prosvete. Roka bo razstavljena v Sarajevu in Zagrebu, potem pa jo bo profesor Ekart poklonil Radićevo rodbini.

* **Zbor zaupnikov Kmetijsko-demokratske koalicije v Murski Soboti** bo v nedeljo 9. septembra ob 10. dopoldne v hotelu Dobray. Na zboru bodo govorili narodni poslanec g. dr. Kramer iz Ljubljane, oblastni poslanec g. dr. Odić iz Čakovca in g. dr. Kukovec iz Maribora. Vabila na zbor bodo te dni razposlana. Vabimo vse naše pristaše, da se tega važnega zbora v velikem številu udeležijo, agitirajte za veliko udeležbo in skrbite, da bo vsaka občina na zboru zastopana, zlasti ker bomo na tem zboru postavili tudi kandidatno listo za cestni odbor, ki bo v kratkem izvoljen za naš srez. — Poslovni odbor KDK za srez Murska Sobota.

* **Šahovska tekma med Slovenijo in avstrijsko Štajersko.** Na praznik in v nedeljo 8. in 9. septembra se bo vršila v Mariboru velika šahovska tekma Slovenije proti avstrijski Štajerski, in sicer na 10 deskah. Udeležbo je obljubil tudi naš mojster dr. Milan Vidmar.

* **Razstava plemenskih konj v Ljubljani** bo ob priliki pokrajinske razstave v nedeljo 2. septembra. Obsegala bo nad 100 najlepših konj.

* **Podzemna reka pri Šibeniku.** Vseučiliški profesor dr. Filipović iz Zagreba je ob priliki svojega bivanja v Šibeniku povsem slučajno prišel do zanimivega odkritja. Izprehajajoč se po bližnjem hribu Šubičevcu, je dr. Filipović prišel na misel, da mora biti tamkaj podzemna voda. In res je na podlagi zadevnega aparata ugotovil, da se pod njim nahaja večja količina vode. Profesor je izrazil svoje prepričanje, da je tamkaj v globokini kakih 50 metrov velika podzemna reka, za katero se doslej sploh ni vedelo. Reka je po njegovem mnenju široka vsaj 12 metrov; izteka pa se v morje pod omenjenim hribom.

* **«Dečva».** Vse naše žene, dekleta in deklice, ki imajo pravilno izvršeno «dečvo», se naprošajo, da se udeležijo sprejema narodnih noš v nedeljo 2. septembra. Najlepše in najpriljubljenejšo «dečvo» bodo odlikovane. Priglasite se vpošiljati velesesjmskemu uradu v Ljubljani.

* **Minuto soboto** je izšla nova številka «Skovirja», ki je vzbudila mnogo zanimanja med čitatelji. Kdor je še nima, naj si jo kupi v trafiki! Naročajte se na edini slovenski šaljni list, štiri-najstodnevnik «Skovir», ki stane le 15 Din četrtletno! Uprava v Rožni dolini ob Ljubljani.

* **Prekmurški izdelki domačih obrti** bodo letos prvič razstavljeni na pokrajinski razstavi ljubljanskega velesesjma. Odlično domače platno, preproge in lične torbice iz koruznega ličja so prvi pozdravi iz Prekmurja slovenski ljubljani.

* **Odkritje neznanih grobov v Ljubljani.** Pri izkopavanju globokega zbiralnega kanala na Kette-Murnovi cesti v Ljubljani so našli delavci v globini dobrih pet metrov na štiri lesene zaboje, oddaljene v zemlji dober meter drug od drugega. Delavci so odkritje takoj javili delovodji, a je obvestil o dogodku mestni gradbeni urad. Novica o najdbi človeških okostnjakov, ki

so jih dobili v zabojih, se je hitro raznesla in so začeli ljudje takoj ugibati, kako grobišče bi to bilo. Verjetno bi bilo, da so najdeni okostnjaki trupla justificarancev iz dobe francoske okupacije. Justifikacije so se izvrševale v oni dobi tudi na sedanjem Friškovecu, dočim je bila tam, kjer je danes Kette-Murnova cesta, veika jama, kjer so baje pokopavali obešence. Izkopane kosti so mestni delavci, ko so jih zdevali v večjo novo krsto, prepeljali na pokopališče k Sv. Križu.

* **Posetniki velesejske prireditve «Ljubljana v jeseni»** (od 1. do 10. septembra) imajo, če so v posesti sejske legitimacije za 30 Din, pravico do polovične voznine. Pri odhodu dajo na domači postaji žigosati legitimacijo in kupijo celo vozno karto. S to se potem brezplačno vozijo nazaj. Zato se karta ne sme oddati vratarjem na ljubljanskih kolodvorih. Ob vходу na velesejmu se vsakemu potrdi, da je v resnici obiskal prireditve. Železniški popust je dovolila posetnikom ljubljanskega velesejma tudi Avstrija in Češko-slovaška. Kjer legitimacij ni dobili, jih zahtevajte naravnost od urada velesejma v Ljubljani!

* **Največji morski pes v Jadranu.** V bližini dalmatinskega otoka Biševa so nedavno vjeli ribiči izredno lep eksemplar morskega psa, ki je dolg nad tri metre in težak 328 kg. To je največji doslej v Jadranu vjeti morski pes.

* **Razstava slovenskih narodnih noš** bo 2. septembra na velesejmu. Odhod noš točno ob 3. uri popoldne. Vabimo na udeležbo vse narodne noše in pravilno izvršene «dečve».

* **Solna kislina na cesti.** Ko je peljal te dni hlapec Viktor Lahajnar po Dunajski cesti v Ljubljani na vozu veliko steklenico solne kisline, mu je tik poleg železniškega prelaza steklenica nenadoma počila in po tleh se je razlilo čez 50 kg omenjene kisline. V trenutku je nastalno na cesti silno kipenje, dim in smrad, tako da se je videlo kakor bi nastal ogenj. V trenutku je zastal na cesti vsak promet in nekdo je v mnenju, da preti večja nevarnost; celo obvestil rešilno postajo. Na označeno mesto je res prišel gasilec Kunej, vendar je kipenje med tem že ponehalo in gasilčeva pomoč ni prišla več v poštev. Škodo zaradi razlite solne kisline trpi tovarna za ločenje dragih kovin v Šiški, čije last je bila kislina. Precej strahu je prestal hlapec Lahajnar, ki bi ga kislina, da ni parvočasno odskočil, strašno ožgala.

* **V sadjarstvu hočemo imeti izdaten vir dohodkov.** To pa moremo doseči le z dobro razvito sadno trgovino. Razvoj in napredek sadne trgovine je zavisen od kakovosti našega sadnega pridelka. Čim bolj bo njezova kakovost ugajala, tem ugodneje se bo razvijala sadna trgovina. Kakovost našega sadnega pridelka pa danes v splošnem še ni taka, da bi v vsakem oziru ugajala sadni trgovini. Kako je treba sadno drevje kultivirati in kakšne uspehe to rodi, bo pokazala sadna razstava ob priliki letošnje jubilejne kmetijske razstave na velesejmu od 1. do 10. septembra t. l. v Ljubljani.

* **Kongres čebelarjev v Skoplju.** Prošlo nedeljo se je vršil v Skoplju šesti kongres delegatov Jugoslovenske čebelarke zveze. Udeležilo se je kongresa nad 100 delegatov iz raznih pokrajin naše države. Delegat Gjorgjevič je podal strokoven referat o križnih boleznih čebel in o načinu pobijanja teh bolezni. O strokovnem gojenju vatič je poročal učitelj Jestič. Sprejeta je bila končno resolucija, s katero se zahtevajo primerni ukrepi za pospeševanje čebelarstva, zlasti pa specialen zakon o čebelarstvu.

* **Žalostno svidenje po 18 letih.** Iz Žiž v konjiškem okraju pišejo: Predzadnjo nedeljo smo imeli pogreb posestnika Mihaela Rupnika. Položil so ga v isti grob, kamor so že leta 1910. pokopali njegovo ženo. Pri odkopavanju groba se je prikazala na dan še popolnoma cela rakev pokojnice. V rakvi se je nahajalo popolno okostje pokojne Marije Rupnikove, lobanjo je pokrivala še izredno dobro ohranjena črna svilena ruta. Pač žalostno svidenje za sira in hčerko, ki sta bila pri pogrebu in sta po 18 letih zopet videla svojo pokojno mater!

* **Izdelovanje domačega platna.** Na pokrajinski razstavi na velesejmu bomo imeli priliko videti, kako se tke domače platno. Razstavljene bodo belokranjske statve, na katerih bo tkala belokranjska devojka navadno platno.

* **Šolska mladina** bo na jesenskem velesejmu v Ljubljani prišla na svoj račun. Poleg drugega naj si ogleda razstavo živali društva Zoo. Razstavljene bodo ptiči, koristni in škodljivi, kače, strupene in nestrupene, krkonji, ribe itd. Vse posode in shrambe bodo opremljene z imeni dotičnih živali, tako da zamenjava ne bo mogoča.

* **Požar v Kamniku.** Prejšnji petek zvečer je nastal v šupi kamniške smodnišnice ogenj. Ker so se vnele velike zaloge lesa, je plamen švigal visoko in ožarjal nebo daleč naokrog. Gasilec se je posrečilo preprečiti, da se ogenj ni razširil na druge objekte, šupa z lesom pa je pogorela do tal.

* **Huda nesreča železničarja.** Na kolodvoru Blanca na progi Zidani most-Zagreb je prišlo te dni do hujše nesreče. Iz neznanega vzroka se je nenadoma iztiril službeni voz dopoldanske tovrnega vlaka, ki vozi v Zagreb. Voz se je pričel nagibati in nevarnost je prvi opazil vlakovodja Ulrich Jug, stanujoč v Ljubljani. Jug je skočil z vagona, pri čemer pa se je pošteno potolkel. Nesrečnik je obležal z zlomljeno nogo, poleg tega pa se je poškodoval še po glavi in na rokah. Juga so prepeljali v Ljubljano v splošno bolnico.

* **Mali prater.** Tako so lansko leto v jeseni nazvali ljubljanski zabavni oddelek velesejma, ki jim je bil s svojimi vrtiljaki, tobogani in hipodromom zelo po godu. Ker se že mesec dni sprašuje, kaj namerava postaviti velesejska uprava letos, moramo na kratko naštet vse komedije, ki jih je velesejska uprava pridobila skoroda iz vse Evrope. Predvsem je omembe vreden velik lep tobogan, ki bo prispel iz Budimpešte. Tu se bo zopet zbiralo mlado in staro; eni bodo uživali v drčanju po gladkih deskah, drugi pa se bodo do solz nasmejali pri opazovanju. Lep vrtiljak na verige in manjši s poševno ploskovijo bo dobrodošel. Orjaško kolo z vagoni, 18 m v premeru, bo novost za Ljubljano. Nadalje bo nameščenih več strelišč, top, stojnica z možici, katerim se z žogo zbija z glave klobuk itd. Atraktivna bo gotovo Veiglova skupina eksotov iz Dunaja. Tukajšnji tesarski mojster že gradi velik, lesen paviljon, kjer se bodo videli čarovniki-Kitajci, gibčni Japonci, Liliputanci, indijski fakirji itd. Pasji teater z 22 igralci — psi tudi ni karsibodi. Začarani grad, panoptikum, žena-lev, prebivalec Marsa itd. so zanimivosti, ki bodo dvignile pestrost in življenje zabavnega parka.

* **Nesreča v Kostanjevici.** V nedeljo 19. t. m. so se ponesrečili trije Zagrebčanje, ki so se vozili z motornim kolesom in prikloco od Novega mesta sem. Ker so prišli zelo pozno in ker na ovinku pri Gačevi hiši na oglu pred mostom že dolgo ni razsvetljave, so zadeli na mostni zid in križ ob njem ter se zapeljali proti Krki, kjer so sreči obstali na bregu. Eden gospodov je bil zelo poškodovan, druga dva manje, prikolica pa je bila zmečkana. Ker je na tem kraju res zelo oster ovinek in se zaradi ogelne hiše z nobene strani ne vidi druga stran ovinka, je nujno potrebno, da Avto-Klub napravi znamenje na obeh straneh, saj je tudi podnevi velika nevarnost karambola, posebno ker vozači po navadi drve skozi mesto in na ovinku nič manj.

* **Velik požar v Ptuj.** Te dni je nastal velik požar v gospodarskih poslopih mlinarja Alojzija Zorčiča na Bregu. Pričelo je goreti v zadnjem delu gospodarskih poslopij. Ker ta čas tam sploh nihče ni imel opravka z ognjem ali z gorljivimi predmeti, se je sprva domnevalo, da je požar povzročil neprevidno odvržen ogorek cigarete. Čuje pa se, da so se tekom popoldneva tam okrog potikali cigani in je zato upravičen sum, da so oni povzročili požar. Gasilec se je

posrečilo rešiti živino, dočim je obširno poslopje s hlevi, skednjem ter vsem spravljanim senom in slamo pogorelo do tal. Bilo je srečno naključje, da je pihal nasprotni veter, ker bi se sicer bil gotovo vnel tudi veliki mlin z bogato zalogo žita in moke in bi ga ptujski gasilci, ki so bili v par minutah na kraju požara, z vso svojo požrtvovalnostjo ne bili mogli rešiti. Tako pa jim je tekom dobre ure uspelo z izborna brizgalno požar omejiti in končno zadušiti.

* **Huda ura pri Murski Soboti.** Pišejo nam: Nevihta je razsajala v torek 21. t. m. okoli Murske Sobotice. Toče sicer ni bilo, tem hujše pa je udarjala strela. Med drugim je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Mencingerja v Krogu in mu požgala vsa poslopja. Nesreča je tem hujša, ker je imenovani že enkrat prej pogorel. Strela je parkrat udarila tudi v drogove električne napeljave in povzročila, da je bil tok od polnoči do opoldne drugega dne prekinjen.

* **Požar na Polzeli.** Pišejo nam: Minulo soboto je začelo nenadoma zvoniti v naši farni cerkvi plat zvona, kar je pomenilo, da nekje gori. Kmalu smo doznali, da je nastal požar na Bregu pri posestnici Ani Terglavovi, po domače pri Matičku. Pri Matičkovih so namreč sušili hmelj, pa ne domači, temveč drugi, ki so bržkone preveč kurili, zaradi česar se je hmelj vžgal in je ogenj objel vse gospodarsko poslopje. Za posestnico Terglavovo je nesreča še tem bolj občutna, ker ji je zgorelo vse orodje ter krma, a krava se je zadušila. Konja so z veliko težavo rešili. Na lice mesta so prihiteli gasilci s Polzele in iz Pariželj ter takoj stopili v akcijo. Njim se je zahvaliti, da ni ogenj vpepelil še hiše in sosednja poslopja. Zavarovana je bila posestnica za malenkostno vsoto.

* **Smrtna nesreča kolesarja.** Vinko Korošec, stavbni polir, doma iz Arclina pri Škofji vasi, je bil v službi pri zidarskem mojstru Martinu Kumerju v Šoštanj. V nedeljo 19. t. m. se je Korošec peljal s kolesom v Črno. Pri vožnji pa je padel s kolesa tako nesrečno, da je priletel z desnimi sencami na obcestni kamen in obležal na mestu mrtev.

* **Huda nevihta s točo pri Zagorju.** Eno zadnjih noči je razsajala po Zagorski dolini huda nevihta. Med bliskanjem in treskanjem je padala debela toča, ki je posebno v Kotredežu in Bukovju napravila veliko škodo na polju in v sadovnjakih ter opustošila vse, česar še ni vzela katastrofalna suša. V Zagorju je hudomušna strela obiskala strelovode na šolah, v Sokolskem in Gasilnem domu. Na Gasilnem domu je razbila streho ter okrušila poslopje.

* **Smrtna nesreča kroveca.** Franc Koren, krovec iz Šmartnega ob Paki, je pokrival streho pri posestniku Ivanu Podgoršku v Šmartnem. Zgubil je ravnotežje in padel s strehe. Dobil je težke notranje poškodbe in zdravnik je odredil, da ga prepeljejo v celjsko javno bolnico. V Celju so ga izložili iz jutranjega savinjskega vlaka in poslali po rešilni voz. Koren je sedel v brzovoznem skladišču na stolu, kadil cigareto in govoril. Še preden pa je prišel rešilni voz, mu je postalo slabo in je izdihnil.

* **Huda nesreča se je zgodila v Drešnji vasi** v Savinjski dolini. Ignac Cenc, hlapec pri tvrdki Robert Diehl v Celju, je peljal s parom konj hmelj v Zalec. Na povratku so se splašili konji in hlapec je padel tako nesrečno pod konje in voz, da mu je dobesedno zmečkalo levo nogo. Dobil je tudi notranje poškodbe v trebuhu in na glavi. V celjski javni bolnici so mu morali nogo pod kolonom odrezati.

* **Dva ufopljena v Dravi.** Pri Vurbergu je Drava vrgla na kopno truplo mladega krojaškega pomočnika Franca Vode, ki je na praznik Velike Gospojnice utonil pri kovanju v Mariboru. Te dni so našli v Spodnjih Štumovcih na desnem bregu Drave truplo neznane utopljenke, ki mora biti stara od 24 do 30 let. Na truplu je bilo opaziti več poškodb, prizadetih pred smrtjo, ali pa tudi pri skoku v Dravo.

* **Lov za tatov kolesa v Zaleu.** Predzadnjo sredo popoldne se je pripeljala iz Gotovelj v Zalec deklica Helena Vaševa s kolesom, ki ga je

Če v jed ti muhe silijo
in ti bacile prineso
če v spanju muči te stenica
in bolha verna tvoj družica
ne srdi se moj ubi sin!
takoј si kupi „ZACHERLIN“!

pristavila pred trgovino g. Krašovca. Vaševa je stopila v trgovino, a preden je naročila blago, se je slučajno obrnila ter zapazila, da se je pravkar nekdo odpeljal z njenim kolesom po trgu proti Robleku. Deklica je začela kričati, kar je slišal tudi g. Ivan Marovt, ki je naglo zasedel svoje kolo in zdirjal za tatom. Pridružil se mu je tudi dijak g. Ciril Hodnik. Kolesarski tat je zavil takoj z državne ceste po poljski cesti v smeri Sp. Loznice ter vozil preudarno po raznih kolovozih med hmeljskimi nasadi, da bi zasledovalcema zmešal sled. Res jima je za kratek čas izginil izpred oči. Ko pa se je jima zopet odprl svet na Roblekovih travnikih v Arji vasi, sta ga ugledata. Priletel je do potoka Svinice, kjer je pustil kolo, sam pa bredel preko vode in tekel dalje. Na travnikih so ga na križ zasledovalcev ujeli vsega izmučenega in oslabiljenega kaznjenci, ki so sušili in spravljali mrvo. Tat se je vdal z dvignjenimi rokami, prijel pa ga je paznik celjskih kaznjencev. V tem času sta prihitela s kolesi na travnik tudi vodja orožniške postaje v Zalcu, g. Pukl, in neki orožnik, ki sta prevzela tatu ter ga odvedla nazaj v Zalec. Pri zaslišanju je tatit izpovedal, da se piše Alojzij Osterž, rojen v občini Starovec, po poklicu kovaški pomočnik, pristojen pa v občini Rucmance pri Ljutomeru.

* **Aretacija ponarejevalcev stotakov.** V Banatu se je že pred tedni pojavila v prometu večja množina ponarejenih 100dinarskih bankovcev. Bankovci so bili tako natančno ponarejeni, da jih je mogel v primerjanju s pristnimi spoznati samo strokovnjak. Policija in orožništvo sta z vsvo vneto iskala ponarejevalce širom Banata in Bačke, toda zaman. Šele te dni se je policiji v Veliki Kikindi posrečilo, da je prišla končno na pravo sled. Detektivi so odkrili dobro organizirano ponarejalsko družbo, ki jo je tvorilo več zelo uglednih kikindskih meščanov, o katerih niso prvotno niti od daleč mogli sumiti, da bi se pečali s takimi posli. Policiji se je posrečilo, aretirati tudi glavnega voditelja te nevarne družbe, 30letnega Reiserja in njegovega prvega pomočnika, nekaj let mlajšega Leichingerja. Aretacija obeh zločincev je vzbudila v vsem mestu veliko presenečenje in pozornost, zlasti še, ker sta uživala aretirancev med meščanstvom splošni ugled in sta občevala le v najodličnejši kikindski družbi.

* **Umor v Gorici.** Te dni v poznih urah nekoliko pred polnočjo so se v sredi Gorice odigrali krvavi dogodki, ki so vznemirili vse mesto in njeno okolico. 21letni Alojzij Bregant iz Podgore, ki se je bil pred nedavnim vrnil v domače kraje iz Libije, kjer je služil pri vojaki, je prišel ponoči v hišo št. 18 v ulici Carducci (bivši Gospski ulici) in umoril tam stanujočega 18letnega bivšega slovenskega dijaka Viktorja Kogea iz Idrije. Ustrelil ga je v glavo in nato zbežal na dvorišče sosedne hiše. Odtod je hotel zbežati na prosto. Zastavil pa mu je po užitniški uradnik Teodor Ventin, ki se je vračal ob isti uri domov. Zagledal je Breganta in mislil, da ima opraviti s tatom. Med obema se je vnel hud boj. Ventin je kmalu podlegel ter obležal mrtev v mlaki krvi, ker se je Bregant poslužil orožja. Bregant je nato skočil na prosto in začel bežati proti Korenskemu trgu. Orožniki, ki so bili medtem prihiteli na lice mesta, so ga pozvali, naj se ustavi. Odgovoril pa jim je s strelji iz revolverja. Tudi orožniki so odgovorili z orožjem. Nenadoma se je pri bežečem Bregantu nekaj zablistalo in eksploziralo z veliko silo. Kakor se je pozneje izkazalo, je imel v hlačnem žepu želatino, ki se mu je vnela, eksplozirala in ga razmesarila. Odnese mu je ves kolk in mu odprla trebuh, da je bilo videti čreva. Prenesli so ga v bolnico, kjer pa je kmalu izdihnil. Našli so pri njemu dva revolverja in nož z ostrim rezilom. Popolnoma nejasno še je, kaj je dalo povod, da je Bregant napadel mladega Kogea. Nekateri opisujejo dogodek kot čin ljubosumja. Govori se tudi, da je Bregant nameraval okraštati slovensko Kmečko posojilnico in hranilnico, ki ima v bližini svoj sedež.

* **Aretacija mlade komunistke.** V Sremski Mitrovici je odkrila policija komunistično orga-

nizacijo. Aretiranih je bilo več uglednih meščanov, o katerih se ni dalo niti od daleč sumiti, da pripadajo prevratnim organizacijam. V njihovih stanovanjih je bila izvršena temeljita preiskava, ki je spravila na dan večje množine izredno obtežljivega materiala. Do aretacij je prišlo popolnoma slučajno. V sredo zvečer so nenadoma vdrl v hišo tamkajšnjega uglednega trgovca Izidorja Grosa številni policijski agenti in stražniki ter brez nadaljnega aretirali njegovo mlajšo hčerko Melko Grossovo. Deklica je bila aretirana zaradi tesne zveze s komunisti v vsej državi. Ze dalje časa se je govorilo, da opravlja Melka nekako službo posredovalca med komunisti, ki so zaprti v mitroviški kaznilnici, in med raznimi komunističnimi prvaki v Beogradu in v drugih mestih. Toda policiji se ni nikoli posrečilo, da bi jo zasačila pri prepovedanem poslu. Sumijo, da je imela Grossova podkupljene nekatere stražnike v kaznilnici, ki so ji vtihotapljali v zapore razna pisma in iztihotapljali odgovore. Pred dnevi pa se je policiji končno vendarle posrečilo zasačiti Grossovo pri tem poslu. Deklica je namreč prišla proti večeru v kaznilnico in izročila nekemu stražniku pismo z nagrado 200 Din, da bi ga oddal tamkaj zaprtemu beograjskemu novinarju Moši Pijadu. Stražnik je oddal pismo z obema stolakoma nekemu jelničarju, ki pa je odnesel oboje ravnatelju kaznilnice, ta pa državnemu pravdniku, ki je odredil takojšnje zasledovanje dekleta in njeno aretacijo. To se je čez par dni tudi zgodilo. Pismo je bilo poslano od nekega beograjskega komunističnega veljaka.

* **Poskušan cerkveni rop.** V Mladinskem domu na Kodeljevem v Ljubljani se je oglasil te dni neznan, čedno oblečen moški, ki se je predstavil bogoslovcu Josipu Kuku za Antona Kristana ter povprašal, kje bi našel prefekta Kovatiča. Ko so mu pojasnili, da se nahaja prefekt v Zagrebu, se je mož poslovil in odšel. Hip nato se je Kuk podal v cerkev, kjer je na svoje presenečenje opazil Kristana pri glavnem oltarju, ko je baš odpiral tabernakelj in skušal odnesti ciborij in monštranco. Pri tem se je tat ozrl slučajno nazaj ter videl, da je opazovan. Kajpak se lopov prestrašil ter naglo zbežal iz cerkve proti Ljubljani, ne da bi mogel vzeti s seboj cerkvene predmete.

* **Podivjani bik.** Dne 23. t. m. je gnalo več moških od posestnice M. Flajsove iz Brezja bika k mesarju čez Krmelj na Mokronog. V Krmelju se jim je živinče strgalo in začelo divjati, tako da si ni nihče več upal blizu. Čeprav so bili gonjači pogumni, so vendar morali pred bikom bežati na bližnje drevje in drugam. Tam mimo je pripeljal rudniška železnica vozičke za premož in bik se je zaletel s tako silo vanje, da je tri vozičke vrgel s tira in si zlomil rogova. Nato se je pripeljal mimo neki avtomobil. Bik se je spravil tudi na njega in ga malo pretresel. Prijeti bika niso mogli več in so ga nazadnje morali ustreliti. Lovec je bil pa dober, saj ga je z enim strelom usmrtil.

* **Neverjetno trpinčenje živali.** Te dni zjutraj so imeli pasanti na Dunajski cesti v Ljubljani priliko opozovati, kako malo sočutja imajo nekateri ljudje do živali. Ob omenjenem času je gnil konjski gonjač Jakob V. po Dunajski cesti v smeri proti Ježici sedem konj v dveh skupinah, to pa tako, da so bili zadnji konji privezani na repe prednjih. Pri tem so se živali seveda silno mučile, kar je dalo mimoidočim povod k javnemu zgražanju, ki se je takoj nato spremenilo v strašno ogorčenje. Pasanti so pozvali slednjič stražnika, ki je šele napravil red ter si zapisal ime lastnika konj, nekega konjskega mesarja iz Celja.

* **Nesreča ali zlobnost.** Posestnici na Lokah Pri Zagorju M. Sršenovi je čez noč poginilo pet težkih svinj, ki so bile večer prej pri krmljenju še popolnoma zdrave. Poklicani živinozdravnik ni mogel ugotoviti nikake nalezljive bolezni, zaradi česar se domneva, da je škodo napravila zlobna roka.

* **Duh časa je prinesel,** da za pranje dandanes ni treba rabiti nič drugega nego Radion. Teh-

niške visoke šole so pregledale Radion in dognale, da je popolnoma neškodljiv perilu in da je dovolj, da perilo pol ure kuhamo v raztopini Radiona, pa bo docela čisto.

* **V primerih zastrupljenja,** ki nastanejo radi pokvarjenih živil, radi alkohola, nikotina, morfija, kokaina, je raba prirodne grenčice «Franz Josef» važen pripomoček. Zdravniške strokovne knjige navajajo, da pri zastrupljenju s svinčnem vodu «Franz Josef» hitro odstrani najbolj trdovratno zagatenje, ki je glavni povod mučnih napadov kolike. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

* **Gasilna društva,** katera si nameravajo nakupiti motorne brigaline, se opozarjajo na današnji oglas tovarne Lampret in drug.

* **Specialni tečaj na krojačem učilišču,** Ljubljana Stari trg 19, za krojače, šivilje, nešivilje z dežele se bo pričel v začetku septembra. Zelo lahko razumljiv kroj. Revnejšim ceneje. Informacije brezplačno. Posredovanje služb.

ŽENSKI VESTNIK

Nekaj o obledelih oblekah

Obledele obleke se dajo deloma prav lahko zopet osvežiti v svojih barvah. Modro, vijoličasto in zeleno volneno blago, ki je izgubilo barvo, treba obesiti za nekaj tednov v temen prostor, n. pr. v najtemnejši kot omare. Barva se bo zopet skoro popolnoma povrnila. Blago, ki je madežasto, ali tako, ki se ne sveti več, moramo razgrniti na desko za likanje in ga nadrgniti z gobc ali črno volneno krpo, namočeno v salmi-jakovi vodi (tri dele salmijaka na deset delov vode). Ko se blago posuši, postane zope čisto lepo, kakor novo.

Svetlo-modro blago, čeprav je ponošeno ali obledelo od solnca, se dá prav lahko zopet osvežiti, ako ga dobro operemo v vodi, v katero smo kanili nekaj kapljic deteljine soli (Klesalz). To sol imajo v vsaki drogeriji. Treba pa toliko te soli, da dobi voda kisel okus. Dasi je deteljina sol strupena, ne škoduje nič, če pokusimo rečeno vodo z jezikom. Ko smo obleko izprali v tej vodi, jo obesimo in ko je že skoro suha, jo zlikamo.

Vse mogoče barve se dajo osvežiti, ako jih prav na lahko zdrgnemo z eterjem. Vlijemo ga malo na vato in zdrgnemo z njo blago, oziroma barve v blagu. Z eterjem se dajo odpraviti tudi razni madeži enako kakor z bencinom, le paziti se je treba ognja, ker se tudi eter rad vname kakor bencin.

Za kuhinjo

Paradižnikova juha z makaronami. V kozo deni eno žlico masti, dva srednje debela paradižnika in eno na tanke plošče zrezano čebulo. Duši v pokriti kozi, da se paradižnik nekoliko zmehča in čebula zarumeni, na kar prilij dva litra tople vode in kuhaj pol ure. K temu prideni potem prežganje iz ene žlice masti in moke. Ko je še nekaj minut vrelo, precedi juho in stresi vanjo četrt kile kuhanih in odcejenih makaron. Ko je vse še prevrelo, je juha gotova.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Pisane vesti

Tatvine. — Cesta Metlika. — Grabovec. — Podpore za gnojnične jame.

Grabovec pri Metliki, avgusta.

Zadnje čase se pri nas množe razne tatvine. Tako so v noči od 19. na 20. t. m. neznan tatovi vlomili v zidanico na Vrhu, last g. Smiljanica iz Doljana. Razbili so vrata, polomili več trt in odnesli nekoliko litrov vina. Po zidanici so vse razmetali. Škoda se ceni na 850 Din.

Po njivah so na dnevnem redu tatvine raznih poljskih pridelkov. Prebivalstvo je zelo vznemir-

Neverjetna moč

Je skrita v malemu zavitku.
En polzкус Vas bo pre-
pričal, da

Ženska hvala

perilo napravi snežnobelo.
V njej se perilo namoči
preko noči, za izkuha-
vanje pa je najbolje, če se
vzame

SCHICHTOVO TERPENTIN MILC

jeno in se boji jeseni, ko se bodo tatvine razširile tudi na trtje.

Služkinji pri gospe Mariji Gornikovi, Ivanki Kramarjevi je bila iz omare ukradena srebrna zapestna ura v vrednosti 250 Din kakor tudi manjša vsota denarja.

Cesto Metlika-Grabrovec smo začeli popravljati z nado, da bo to zadnjič, ker bo menda vendar že prevzeta med okrajne ceste. Mnogo upanja sicer nimamo, ker so nam gg. od cestnega odbora to obljubljali že leta in leta ter zopet isto pešem pojejo. Dokler bodo gospodarji klerikalci, imamo malo nad.

Mnogi naši posestniki so se z veseljem prijavili, da bi si napravili gnojnične jame s podporo oblastnega odbora. A glej ga, spaka, stvar ni tako lahka! Podpore dobijo samo izraziti klerikalni trobentači, a mi naprednjaki poln koš obljub. Treba si bo to zapomniti! Ali mi ne plačujemo davke v oblastne blagajne?

Kmetje odprite oči in se zavedajte svojega stanu. Ne pustite si metati pesek v oči! Vsi podpirajmo zvesto našo KDK, ker edino ona se bori za naše interese. Čitajte in širite naše napredno časopisje, a otrešimo se klerikalnih listov!

Jurij Tavčar †

Poljane, avgusta.

V petek 24. t. m. zgodaj zjutraj je umrl po dolgotrajni bolezni g. Jurij Tavčar, po domače Vrbanač, zidarski mojster in posestnik v Poljanah. Pokojni naš prijatelj in naš somišljenik je bil zadnji potomec prvotne rodbine Tavčarjev v Poljanah, ki se je naselila tu pred 150 leti (1778. leta). Njegov ded Vrbanač je prišel iz Kopačnice za hlapca v poljansko župnišče. Tedanje čase je spadala vsa dolina v župnijo Poljane. Tu se je oženil s kuharico v župnišču in si kupil Vrbanačev dom, ki je pa bilo pogorišče. Poljane so tedaj v kratki dobi dvakrat pogorele, odnosno je drugič pogorelo le pol vasi. Od Vrbanača se je v Poljanah razširil Tavčarjev rod, iz katerega izhaja tudi naš blagopokojni rojak, pisatelj dr. Ivan Tavčar.

Pokojni Jurij je bil kaj zanimiva oseba. Bil je zelo čislan v svojem zidarskem obrtu. Lepo število je domov in stavb v dolini in tudi izven nje, katerim je bil Jurij mojster.

V družbi je bil vesel in dovtipen, ter dober prijatelj, katerega bomo ohranili vsi, ki smo ga poznali, v najboljšem spominu. Po potrebi pa je bil tudi pikrega in ostrega jezika, neka posebna lastnost Tavčarjev, in občutljivega srca.

Imel je veliko družino in z njo v začetku svojega družinskega življenja mnogo očetovskih skrbi in težav. Z neumorno marljivostjo, delom in vztrajnostjo pa je premagal vse križe in težave. Na koncu svojega življenja je lahko s ponosom zrl nazaj na trud in uspeh svojega dela. Od otrok, razen najmlajše hčerke, ki je na domu in mu je za vedno zatisnila trudne oči, so vsi v Ameriki, ki od časa do časa še vedno prihajajo na obisk domov, četudi so že pristni Američani. Ob takih prilikah se spomnijo tudi naših prosvetnih društev.

Pokojni Jurij, dr. Tavčarjev soigralec iz otroške dobe, je poleg svoje dovtipnosti imel zelo dober spomin. Dobro se je spominjal, svojih mladih dni kakor tudi tega, kar so za njegove mladosti pripovedovali stari ljudje. Vse to je znal tudi dobro pripovedovati.

Sedaj našega Jurija ni več. Zadnjo soboto popoldne smo ga spremili na njegovi zadnji poti. Med številnimi sovaščani, občani, znanci in prijatelji ga je spremlila na tej poti tudi dvorna dama gospa dr. Tavčarjeva. To veliko spremstvo je že pokazalo pokojnikovo spoštovanje in priljubljenost. Ob grobu se je v ginljivem govoru poslovil od njega naš poljanski rojak nadučitelj gospod L. Perko.

Rojaku, prijatelju in somišljeniku bodi ohranjen med nami blag spomin! Bodi mu lahka domača zemljica!

Občanom občine Jurklošter v pomislek!

Jurklošter, avgusta.

Preteklo je že deset let našega osvobojenja, vendar se razmere nas kmetov, delavcev in revežev v naši občini niso izboljšale, nasprotno še poslabšale. Malo je kmetov pri nas, ki bi lahko prodajali svoje pridelke tako, kakor bi bilo treba. S čim se naj torej krije naše trudapolno delo. Gozdarstvo in živinoreja bi morala občanom prinašati vsaj toliko dohodkov, da bi si lahko nabavljali najpotrebnejše življenske potrebščine in mogli zmagovati težke občinske doklade. Danes je pa baš nasprotno! Po cela leta se redi živina v hlevu in namesto dobička na sejmišču se ponavadi izkaže velika izguba.

Delavski stan je popolnoma izmozgan, preziran in brez vsake zaščite. Isto velja za vse stanovce izven nekaterih pristašev SLS, ki iščejo med nezavednim ljudstvom osebne koristi.

Kaj je tem neznosnim razmeram vzrok?

S treznim preudarkom konstatiramo, da največ naši zastopniki, katerim smo do sedaj na-

sedali in jih pošiljali s pomočjo naših glasov v razne zборе kakor tudi v občinski odbor, da zastopajo nas in naše interese. Celih deset let že ima SLS od nas Slovencev večino, nima pokazati za nas nobenih uspehov, nasprotno le povišanje davkov. Pred volitvami pride SLS med nas z vsemi mogočimi obljubami in hvalami, ko so pa izvoljeni, smo jim deveta briga. Takih praznih obljub in neznosnih razmer mora biti pri nas enkrat konec. V bodoče moramo poslati v naše zборе in odbore zastopnike iz naših naprednih vrst, ki bodo znali zastopati naše interese res tako, kakor je za nas potrebno.

Ne pustimo se več komandirati od raznih eksponentov SLS, ampak hočemo se svobodno razvijati v slogi za naš obstoj in napredek.

V ta namen smo ustanovili v naši občini krajevno organizacijo Samostojne demokratske stranke, kateri načelujejo naši trezni in pošteni domačini. Sveta je dolžnost vsakega občana, ki stremi za boljšo bodočnostjo ter za splošen napredek občine in občanov, da stopi takoj v stike z odborom novoustanovljene k. o., katera bo dajala podrobna navodila in informacije svojim ljudem brezplačno.

Gotovo je, da bodo klerikalci kričali, da smo krivoverci, česar se ne bomo ustrašili, ker se zavedamo, da smo pravi kristjani in še boljši od njih ter da bomo boj za naše pravice in enakopravnost baš proti onim, ki izrabljajo vero v svoje politične in osebne namene. Predvsem pa se bo naša krajevna organizacija zavzela za izboljšanje občinskega gospodarstva ter za znižanje občinske doklade.

Če gledamo v sosedne občine, je tam vse drugače, ker am po odborih strogo političnih vodih gače, ker tam obstojajo organizacije SDS že dalje časa in imajo že svoje zastopnike po odborih, ki strogo kontrolirajo občinsko gospodarstvo.

Pri nas v občini ima večino SLS, ki pa ne zna voditi zdravega gospodarstva, ampak samo nalagati visoke občinske doklade, katere naj ubogi ubogi izmozgani Jurklošterčan plačuje, če more. Kljub visokim občinskim dokladam pa so naše ceste zanemarjene ter so po nekaterih vaseh skoro nerabne.

Vsi ti nedostatki se morajo odpraviti. Zato pridite vsi v naš tabor ter nam pomagajte pri delu, da se rešimo pogubonosnega klerikalnega režima ter izvojujemo našemu prekrasnemu Jurkloštru čim prej zaželjeni napredek.

Zato kličemo: Vsi v tabor in pod zastavo Samostojne demokratske stranke, ker čim bo več moči, tem več bo uspehov!

Odbor k. o. SDS. za občino Jurklošter.

ZANIMIVOSTI

× **Nuna pripravljala atentat.** Ameriški listi poročajo iz Mehike, da je spočela misel za atentat na mehiškega predsednika Obregona nuna Marija Trejeva, ki sedi sedaj v preiskovalnem zaporu. Že več mesecev pred atentatom na novega predsednika je bil pod njenim vodstvom sestavljen tajen odbor zarotnikov, ki so hoteli ubiti dva liberalna voditelja Obregona in Callesa. Vsi sestanki zarotnikov so se vršili v stanovanju omenjene nune. Ona je vedno posređovala in zalagala zarotnike z denarjem. Trejeva je zelo bojevit in krvoločna. Tudi med vojaštvom je agitirala proti predsedniku in obetala, da pojdejo vojaki kot mučeniki še topli v nebesa, če odpovedo pokorščino liberalni vladi. Tajni sestanki so se vršili v njenem stanovanju že v aprilu. Oblastva so aretirala bojevito nuno in sedem drugih žensk, med njimi neko Marijo Heleno Manzonovo, ki je bila desna roka krvoločne nune. Manzonova je sama snovala atentat. Pomladi so se vršile velike svečanosti v Celayu, katerih sta se udeležila tudi Calles in Obregon. Manzonova bi se morala med plesom obema približati in ju zbsti z zastrupljeno iglo. Res je prišla svečanost, pa ni imela dovolj poguma, da bi izvršila atentat. Namesto tega je sklenila pognati v zrak železniški most za mestom v hipu, ko bi se peljala po njem v posebnem vlaku oba generala. Toda bombe niso bile pravočasno izdelane in tako je tudi ta atentat izostal. Bombe je pomagala izdelovati tudi nuna Trejeva. Ko so bile izdelane, so jih pa porabili za drug atentat, o katerem se v inozemstvu ni pisalo. Eksplozirale so v garderobi mehiškega parlamenta, toda Calles je ostal živ.

× **Na zapuščenem otoku.** Čudna usoda je nedavno zadela nizozemskega novinarja Hoggendorfa. Velik rotterdamski list ga je poslal na sever, da mu poroča o Nobilovi ekspediciji. Hoggendorf se je opremil z vsemi mogočimi predmeti, sedel je v letalo in se je dal izkrcati v polarnih krajih v dobri veri, da se je izkrcał na jugu Spitzbergov. Ko je letalo že odletelo, je opazil, da je le površno opremljen za to svojo nalogo. Zmanjkalo mu je hrane in ker ni imel orožja, je moral trpeti lakoto. Otok, na katerem je pristal, je bil popolnoma zapuščen. Nikjer ni bilo videti žive duše. Obupan do smrti je napisal pismo in ga pustil na bregu. V njem je povedal, kdo je, po kaj je prišel na otok, in pristavil, da bo vsak čas umrl. Pred dnevi se je na tem delu nabrežja ustavila ladja, ki išče Amundsena. Mornarji so pobrali pismo in ga prečitali, potem pa so začeli raziskovati ozemlje, da bi našli obupanca. Čez nekaj dni je prišla tja neka norveška motorna ladja. Posadka je našla Hoggendorfa, ki je bil docela sestradan in duševno strt. Pripravljali se je, da zapusti otok v čolnu, ki ga je zbil za silo iz napol trhljih desk, katere so valovi naplavili na nabrežje.

× **Dva nova letalska grobova v Atlantskem morju.** Zopet nesrečen polet iz Amerike proti Evropi! Švedska letalca Hassel in Cramer sta napravila poskus, ki je po svoji vratolomnosti prekosil vse, kar se je doslej napravilo v tem pogledu: poletela sta skozi kanadsko divjino proti Evropi z namero, da dosežeta Stockholm. Njuna proga se je držala puste črte, kjer ni najti nad morjem nobenega parnika. Odletela sta iz ameriškega mesta Cogan in bi bila morala že dospeti v Grenlandijo, kjer sta se nameravala spustiti na kopno in si odpočiti za nadaljnji polet do Islandije. 24 usodnih ur je minilo, a o letalcih ni bilo ne duha ne sluha. Šele sedaj javljajo, da so ujeli neki radioamaterji v tistem času klice SOS (klice na pomoč), ki so, seveda, ostali brez odziva. Verjetno je torej, da sta nesrečna Šveda utonila v valovih Atlantskega morja. Kaj je vzrok njune katastrofe, ni znano. Mogoče sta imela napako v motorju, mogoče sta tudi zablodila zaradi goste megle, ki je posebno debela nad Grenlandijo.

× **Plačaj ali pa jo poroči.** Pred časom se je zaročil sin nemškega posestnika Kullmanna z nekimi dekletom v Berlinu. Ljubrzen med njima

ni ostala brez posledic. Zaročenka je postala mati in je porodila dete. Ko se je to zgodilo, se je začel otrokov oče skrivati pred nezakonsko materjo. Upiral se je zlasti temu, da bi prispeval k vzdrževanju otroka. Ker mu pa mlada mati ni dala miru zaradi poroke, si je izmislil originalno sleparstvo. Ponaređil je mrvaški list in ga je velel poslati mladi materi, da bi se je s tem za vedno odkrižal. Nezakonska mati je komaj verjela svojim očem. Mrtvaški list je naznanjal, da je otrokov oče utonil pri neki vožnji z jadrenico po Vzhodnem morju. Podpisi in pečati so bili tako dobro ponarejeni, da ni bilo mogoče dvomiti nad verodostojnostjo listine. Bilo je mnogo solza, dokler se ni mlada mati prepričala, da je vse skupaj le prevara. Nekega dne, ko je nesla malega črvička na solnce, je namreč prikorakal po poti oče, živ, zdrav in čvrst. Nezakonska mati se ga ni ustrašila, marveč je poklicala stražnika, ki je fanta legitimiral. Izkazalo se je, da je bila zadeva z mrtvaškim listom uprizorjena. Fant je prišel pred sodnika in te dni je bil obsojen na tri mesece ječe pod pogojem, da bo plačal vse zaostale alimente, vrh tega pa še vzel nezakonsko mater za ženo.

× **Ni verjel, da je lord Haldane umrl.** Te dni so v Londonu ugotovili, da so neznanzi odprli grobnico nedavno umrlega državnika lorda Haldaneja. Sum je padel na nekega mladeniča, ki je pri zaslišanju priznal, da je vdrl v grobnico, da bi se prepričal, ali je lord Haldane res mrtev. Storičec je spiritist in je zaradi svojih odnošajev z »drugim svetom« dvomil o smrti lorda Haldaneja. Kakor je pokazala preiskava, je aretirani mladenič že na dan pokopa skušal ustaviti mrtvaški sprevod z utemeljitvijo, da je lord Haldane še živ.

× **Posledice udara strele v transformator.** Nad Francijo so prošle dni večkrat razsajale nevihte, katerih zadnjo je nad Grenoblom spremljalo stranovito bliskanje in treskanje. Nesreča je hotela, da je ob tej priliki treščilo tudi v transformator visoke napetosti in da je strela preletgala žico. Posledice so bile katastrofalne. Vse hiše, ki so dobivale elektriko po tej žici, so bile resno ogrožene. Ponekod je električna napeljava zažarela. Pri tem je bilo zaradi velike napetosti pet ljudi mrtvih. Ubil jih je električni tok. Ljudje so vdrli iz hiš, da bi se prepričali, kaj je vzrok nezgodi, pa ga niso pogodili. Vrnili so se v hiše in tedaj je treščilo v drugič. Tudi topot je zahtevala strela svoje žrtve. Tri osebe so obležale mrtve, več oseb pa je bilo ranjenih. Policijska oblastva iz Grenobla so odredile preiskavo, da se dožene, koliko krivde zadene zaradi obeh nesreč družbo za proizvodnjanje električnega toka.

× **Strašna nesreča na podzemski železnici v New Yorku** se je zgodila te dni in zahtevala številne smrtno žrtve. Promet na newyorški podzemski železnici je vedno velik proti večeru, ko se zapirajo uradi in trgovine in se vozijo uslužbenci in delavci domov. Nesreča se je pripetila v bližini Times Square, na enem najbolj prometnih krajev sredi New Yorka. Tam je skočilo s tira 10 vagonov podzemске železnice, v katerih je bilo okrog 2000 potnikov. Med potniki je nastala strahovita panika, ki se je še povečala, ko je v dveh vagonih nastal ogenj. O nesreči so bile takoj obveščene vse rešilne postaje in na pomoč so prihitali pomožni rešilni vlaki, vendar je bila rešilna akcija precej otežkočena. Pri nesreči je bil namreč prekinjen električni tok in zato je nastala v rovu popolna tema, ki je splošno zmešnjavo le še povečala. Iz teme so se čuli obupni klici na pomoč; stok in jok ranjencev je pretresal vso okolico. Do večera so potegnili izpod razvalin 25 mrličev in 300 težko ranjenih. Ko se je po mestu raznesla vest o strahoviti katastrofi, je navalilo v prostore podzemске železnice več tisoč prebivalcev. Policijska sama je bila prešibka, da bi vzdržala naval radovednežev. Na pomoč je morala poklicati gasilce, ki so ji pomagali množico razganjati, kar pa ni mnogo zaleglo, kajti ljudje so drveli v rov v mnjenju, da so med žrtvami tudi njihovi svojci. Policijska je morala mobilizirati ves svoj aparat, da je vzdržala red in preprečila še večjo nesrečo. Na kraj katastrofe je takoj prispel newyorški župan Walker, ki je zahteval, da kretničarja, ki je nesrečo zakrivil,

aretirajo, kar se je zgodilo. Uvedena je bila stroga preiskava.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ameriška.

Ameriški izletniki so se odpravljali na potovanje v staro domovino. Marsikaj je bilo treba urediti, preden so stopili na parnik, kar je nekatero zmedlo in razburilo. Posebno zbeگان je bil Slovenec Anže, kateremu se je dozdevalo, da je nekaj izgubil. Tik pred odhodom je pogrešil klobuk ter se je zadržal nad ženo, kam ga je založila.

«Na glavi ga imaš», ga je porogljivo opozorila.
«No, potem je pa v redu», se je pomiril. «Ako je na glavi, ga bom že našel.»

Čevlji po meri.

K čevljarju je prišla gospodična čevlje poromerit. Mojster ji je vlijudno postregel, pri čemer ga je vajenec radovedno opazoval.

«Kakšne čevlje pa ste umerili?» je vprašal radovedno.

«Navadne, cepec!» je mojster zarezal.

«Hm, pa ste jih merili tako visoko pod kolenom...»

Pojasnilo.

Neki prodajalec se je hotel prepričati, kakšna je pekarija, ki ga zalaga s kruhom. Ustavil je pekovskega vajenca ter se mu je začel dobrikati.

«Vaša pekarna je gotovo snažna in čista», je poizvedoval. «Tla umita, stene pobeljene, nobenega mrčesa...»

«Vse v najlepšem redu», mu je odgovoril. «Kar je nesnage, pride tako vse v kruh in v zemlje.»

Strahota pektenskega ognja.

Župnik Miha se je za nedeljsko prvo opravilo pripravil s posebnimi govori. Stopil je na leco s krščanskim časopisom in začel pripovedovati o peklu, kjer neprestano kurijo grmado z brezverskim časopisjem, kar povzroča pogubljenecem grozovite muke. V svojem navdušenju je zadel s časopisom ob svečo, ki je gorela na robu prižnice in plamen se je dotaknil občutljivega papirja. Kot bi trenil, se je posvetilo v župnikovi roki in časopis je bil uničen.

«Asss!» je zajechal župnik in otresal iskre, ki so se prijemale njegovih prstov.

Po cerkvi se je razlegalo nemirno šepetanje. Verniki so se čudili, kako je mogoče, da opeče tudi plamen papirja, ki je oblit s katoliškim črnolom. Saj so pravkar slišali, kakšne bolečine zadaja žerjavica pregrešnega časopisja. Medtem pa se je župnik pripravil na zaključek svojega govora, ki ga je končal z besedami: «Poglejte, dragi verniki, kako me je opekel ogenj našega lista! Koliko hujša mora biti šele opekline, zadana po plamenu prepovedanega papirja v večnem pogubljenju!»

Navihani študentje.

H gospodu župniku pridejo prositi trije študentje, da jih pogosti in prenoči. Drugega dne, takoj ko je kuharica pogrnila postelje, skrijejo en župnikov čevljev v njegovo posteljo in se poslovijo. Župnik jih ob slovesu še povabi, naj kaj kmalu zopet pridejo.

Čez teden se zopet oglase. Župnik jih vesel sprejme in pogosti. Končno jim reče: «Vi, navihanci, kam ste mi pa čevljev skrili, da ga že ves teden iščem?»

Preobrat.

Gospod: «Punčka, kaj si tako ošabna. Saj vem, da si strojepiska v pisarni mojega prijatelja Janeza.»

Gospodična: «Ne več! Od včeraj sem z njim zaročena!»

Gospod: «Oprostite, milostiva.»

Izposodil si je.

Gost: «Gospod pri sosednji mizi je vzel moj cilinder in odšel iz sobe!»

Krčmar: «Pomirite se, gospod, saj ga bo prinesel nazaj! On si ga je le izposodil, ker je moral iti k pogrebu...»

Listnica uredništva

Šmarje pri Jelšah. Žal, proti paragrafom!
Doi pri Hrastniku. Tiskovni zakon ne dopušča objave.

Hum pri Ormožu. Vaš dopis je popolnoma na mestu, vendar bi njegova objava povzročila preveč vroče krvi med vašimi in sosednimi občani.

Moste pri Ljubljani. Če se bo vršil, bomo sporočili. Praznik na Bledu bo, kakor baš objavljamo v časopisu.

Središče. Brez podpisa! Sicer pa Vaše vprašanje nerazumljivo.

Pregrad. Nevarno zaradi paragrafov!

MALI OGLASI

Kdor ima **sadje** naprodaj, naj oglasi v «Domovini».

Kdor ima **fižol** naprodaj, naj dá mali oglas v «Domovino».

Kdor ima **krompir** naprodaj, naj dá mali oglas v «Domovino».

Konji in druge domače živali se prodajo najbolje, ako se jih oglasi v «Domovini».

Potrebujem delavca

za izdelovanje cementne strešne opeke, ki se razume na Gaspari-stroj. Hrana in stanovanje v hiši. — Vprašati pri Josipu Röhthel, Brezovica pri Kočevju. 213

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, sprejme takoj veletrgovina z železino Peter Majdič - «Merkur», Kranj. 26815

Boljše krojaštvo

v mestu ali na prometnem kraju na deželi prevzamem. Grem tudi kot poslovodja k vdovi in po dogovoru založim nekaj lastnega kapitala za izboljšanje krojaštva. — Dopise na oglasni oddelek «Domovine» pod «Sreča 1764». 27153

Dve prešivalki gornjih delov

sprejme takoj tovarna čevljev Ivan Prešern, Kranj. 26947

Deklico

poštenih staršev, prijazne zunanosti, staro od 17 let naprej, sprejemem takoj kot začelnico v pošteno gostilno. — Predstaviti se je osebno pri A. Müller, Ljubljana VII, Janševa ulica 15. 27150

Mizarskega pomočnika

sprejme takoj A. Blažič, mizar v Zagorju. 27103

Kmečko dekle

pridno, z nekaj gotovine, iščem kot družabnico. Zenitev ni izključena. — Dopise pod šifro «Manjši trgovec» na oglasni oddelek «Domovine». 27099

Služinčad

kuharice, sobarice, kuhanja večša dekleta in mlade natakarice išče Služinski zavod, Zagreb, Marovska ulica 13. 27153

Zdravega dečka

sprejmemo kot vajenca v trgovino z mešanim blagom. Prednost imajo sinovi železničarjev. — Natančnejše pogoje daje podružnica Konzumnega društva za Slovenijo v Radovljici. 26989

Majhno družinsko hišico

kupim. — Ponudbe z navedbo cene na naslov Anton Oblak, Smednik 51 pri Medvodah. 215

Oddam pekarno in trgovino

na prometni točki na Dolenjskem, oziroma celo enonadstropno hišo z njivo, hlevom in nekaj inventarja. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod «Pošteno 27». 27027

Prodam hišo

v Studencih pri Mariboru, Kralj Matiaževa ul. 41. 26979

„Vsi me imajo radi“

pravi razumna Mica. „Moški so pazljivi in mi prinašajo darove, toda eden me je ugodno iznenadil, ker praktično misli: Prinesel mi je RADION!“

Varuje perilo!

Manjšo trgovino

mešanega blaga, na zelo prometnem kraju, radi boleznj takoj oddam. Pogoji je prevzem manjše zaloge. — Pojasnila daje Lovrenc Krajnik, Ptuj-Breg. 26339

Prvorazredno gostilno

z lepim gostilniškim vrtom v Zagrebu, v strogem središču pri Jelačičevem trgu, s stanovanjem dveh sob in pritlikin, s primerno mesečno najemnino, ugodno proda «Slavija», Zagreb, Bakačeva ulica 8. Telefon šte. 64-02. 26067

Vinooč s trafiko

v bližini Maribora prodam. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 27079

Priložnostni nakup!

Lepo vinogradniško posestvo, pol ure od Maribora, obstoječe iz 5 oralov vinograda, 3 oralov sadonosnika, vile s sedmimi prostori, je zaradi smrtnega primera prav poceni naprodaj. — Pojasnila daje Fr. Blanke v Mariboru, Aleksandrova cesta 14. 26067

Dva mizarska pomočnika

dobro izurjena, sprejme v stalno delo Anton Pavlenč, mizarstvo, Trbovlje IL. 26085

Enodružinsko hišo

s sadnim in zelenjadnim vrtom, v bližini železniške postaje, kupim v ceni do 40.000 Din. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 26425

Hišo z gostilno in mesarijo

na prometnem kraju kupim ali vzamem v najem. — Ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod šifro «Takojšnje plačilo». 26627

Pozor! Pozor!

Amerikanci, kapitalisti in lesni trgovci!

Na Gorenjskem, tik prometne ceste in nanovo trasirane železnice se prostovoljno proda po zelo ugodni ceni 160 oralov arondiranega gozda s travniki, vodno močjo in kamenolomom. — Vprašanja in ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod «Ugodna prilika 1928» do 30. avgusta. 26611

Hiša v Dolenjem Logatcu

na prometnem prostoru blizu kolodvora, pripravna za manjšo trgovino, zelo ugodno naprodaj. — Pismene ponudbe in vprašanja na gosp. Hrabroslava Kogovšek, uradnika v Dolenjem Logatcu. 26576

Posestvo

okoli 50 oralov, hiša, hlev, v Gornjem Pokštanju pri Kočevju proda za 26.000 Din Karel Breznik, Celje, Dolgo polje L. 26999

Parcelo

v približni izmeri 1600 kvadr. metrov, v lepi legi na periferiji mesta prodam. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 26798

Hišo

s tremi sobami, kletjo in zelenjavnim vrtom ter vodnjakom, pet minut od cerkve in šole, 15 minut od postaje, prostovoljno prodam. Pripravno za upokojenca ali obrtnika. — Anton Ažman, Kovor 63, pošta Krize pri Trziču. 26954

Stare kovine

kakor baker, medenino, ostružke medi, svinec, cinklim, akumulatorske plošče, svinčene črke, železo, litno, šuplje, avtogume, rabljene tračnice, vagonete, traverze, stare neuporabljive stroje kupuje in plačuje najbolje «Calin», k. d., Zagreb, Mandaličina ul. 1-b. 158

Parcelo

1000 kvadr. metrov, lepo, po zelo ugodni ceni prodam. Kupci naj javijo naslov na oglasni oddelk «Domovine» pod šifro «Parcela poceni». 26732

Čevljarji, pozor!

Potrebujem večje količine kovanih in teksanih otroških čevljev. — Ponudbe na S. Fruchtman, Beograd, Cara Dušana ulica 57. II. 10027

Iščem zveze s prvovrstnimi

založniki za jabolka, gobe

in druge sadeže in zelenjad, pozneje za laške orehe v vagonskih množinah in prosim ponudbe. — Ernst Gustav Naumann, Obst- und Gemüse-Import, Braunschweig (Deutschland), Adolfstrasse 1. 10013

Čevljarji!

Okrog 20 čevljarjev za zbita in eksportna dela sprejme v trajno delo tovarna čevljev Ivan Prešeren, Kranj. 27109

Vinsko sesaljško

dobro delujočo ter dobro ohranjeno ameriško pisalno mizo kupim. — Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelk «Domovine» pod «Sesaljška». 26934

Stiskalnico za seno in slamoreznicu

kupim proti takojšnjemu plačilu. — Ivan Marin, Mirna. 26934

Ljutomerška vina

najboljša, kakor tudi slivovko prodam po zelo nizki ceni upravitelj Anton Štik, Gornja Radgona. 172

Sveže brusnice

razpošilja tvrdka A. F. Iršič, Mislinje. 26619

Pekarijo

dobro idočo, kupim na deželi ali v kakem treu. Vzajem jo tudi v najem. — Jožef Vrtnik, Križovljanska Dubrava. 26935

Brivci, pozor!

Radi odpotovanja prodam tri brivnice na deželi in štiri v Celju. — Pojasnita daje St. Starčič, Celje, Prešernova ulica 8. 27154

Suhe gobe (jurčke)

ponudite na naslov: A. F. Weiss na oglasni oddelk «Domovine». 27153

Lanino

(laneno slamo)

kupuje v vsaki množini po zelo visokih cenah

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani. 203

ŽIMA

za modroce, najboljša in najcenejša, pri M. Masterl, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.

Prešnih jabolok

kupim več vagonov. — Ponudbe na podružnico «Domovine» v Celju pod šifro «Prešna jabolka». 27156

Invalid, po poklicu čevljar

išče lokal s stanovanjem na prometnejšem kraju blizu postaje, najraje kje v Savinjski dolini. Kupi tudi majhno parcelo. Za trud sem onemu, ki mi to preskrbi, voljan izučiti fanta v čevljarški stroki. — Vse ponudbe naj se naslovijo pod «Čevljar-invalid» na upravo tega lista.

Po letošnji trgatvi

dam v najem 5 oralov vinograda

z 1 oralom njive in lepim stanovanjem v okolici Zagreba po povoljnih pogojih. — Vprašati pod št. «1928» na Jugomosse, Zagreb, Zrinjevac 20. 208

Gostilna na račun in mesarija v najem

se odda v lepem kraju Prlekije s 1. oktobrom. — Ponudbe pod «Vesten gostilničar» na upravo «Domovine». 205

Krepak mizarski vajenec

ki ima veselje do mizarskega obrta, naj se zgleda pri mizarskem mojstru Vinku Tepini na Jezerskem nad Kranjem. 200

Žimnice (modroce)

vrhne in spodnje, otomane, razne divane, žimo, afrk, cviliv in vse potrebščine prodaja najceneje tapetnik Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2.

Priporočajte in širite „Domovino“!

LJUBLJANSKI VELESEJEM
OD 1. DO 10. SEPTEMBRA.
Kmetijska razstava. Kmetijski pridelki, stroji!
Posebnost: V nedeljo dne 9. septembra:
Razstava plemenske goveje živine.
(Vse pasme Slovenije, 150 glav.)
Tekma slovenskih harmonikarjev.
Nastopi preko 60 harmonikarjev. Lepo nagrade.
Sijajno zabavišče. 209 Polovična vožnja

Motorne brizgalne!

lahke prenosne z 10/12 PS. motorjem in 400 litrov vode na minuto, lahke prenosne z 12 PS. motorjem in 600 litrov vode na minuto specialne tovarne Knaust na Dunaju ter težje na dveh kolesih z 22 36 HP. motorjem in 1000 litrov vode na minuto tovarne RENAULT v Parizu, priporoča po konkurenčnih cenah zastopstvo 212

Lampret in drug, Ljubljana Dunajska cesta.

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik. Skladišče:
MEINEL & HEROLD
E. LORGER, MAR BOR št. 104-A
Violine od Din 95 — d. Ročne harmonike od Din 85 — d. Tamburice od Din 98 — d. Gramofoni od Din 345 —
ZAHTEVAJTE NAS VELIKI KATALOG, KATEREGA VAM POSLJEMO BREZPLAČNO.

Iščemo osebe v vseh mestih

kot vodje filialk. Posebnega znanja, skladišča ali kapitala za podjetje ne zahtevamo. — Mesečni dohodki okrog 150 do 200 dolarjev. Vprašati na:
The Novelty-Company in Valkenburg Limburg (Holland).

Prava pot
k zopetni zadobitvi zdravih živcev!
Bolni, izčrpani živi zagrenijo življenje, povzročajo mnogo bolečin, kakor zbadanje, trganje, omotica, boječnost, šumenje v ušesih, motenje prebave, nespečnost, neveselje do dela in druge pojave.
Vseh bolečin oproščeni
boste edino s pristaini KOLU LECITHINOM, hranilom z največ vitaminov, postal je za človeštvo vir dobrot, pospešuje delovanje telesa, krepi hrbtani možeg in možgane, jači mišice in udar, daje moč in nov pogum za življenje. Pristaini KOLU LECITHIN dela čestokrat čudeže, vodi prave hranive snovi do najskrajnejših mest za trobo krvi, poživlja, budi, ohranja mladost in svetost.
Prepričajte se sami, da vam ne obljubim nič neresničnega, ker bom v prihodnjih dveh tednih poslal vsakomur, ki mi piše,
popolnoma zastonj in poštnine prosto malo škatlico KOLU LECITHINA in knjigo, spisano od zdravnika s vsestranskimi dolgotrajnimi izkušnjami, ki se je sam boril s to boleznijo. Pišite mi različno svoj naslov, na kar vam obljubljeno takoj pošljem.
Ernst Pasternack, Berlin, S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 32f. 204